

Αἰσχύλος

Ἑπτὰ ἐπὶ Θήβας

Μετάφραση Γιάννης Γρυπάρης

(ed. Herbert Weir Smyth, Cambridge 1926)

ΤΑ ΠΡΟΣΩΠΑ ΤΗΣ ΤΡΑΓΩΔΙΑΣ

Ἐτεοκλῆς
Χορός
Ἀγγελιοφόρος ἢ Κατάσκοπος
[Κήρυκας
Ἀντιγόνη]

ΔΙΑΡΘΡΩΣΗ

[πρόλογος](#)
[πάροδος](#)
[α΄ ἐπεισόδιο](#)
[α΄ στάσιμον](#)
[β΄ ἐπεισόδιο](#)
[β΄ στάσιμον](#)
[γ΄ ἐπεισόδιο](#)
[γ΄ στάσιμον](#)
[ἔξοδος](#)

Αἰσχύλος

Ἑπτὰ ἐπὶ Θήβας

Μετάφραση Γιάννης Γρυπάρης

πρόλογος

Ἐτεοκλῆς

Κάδμου πολῖται, χρὴ λέγειν τὰ καίρια
ὅστις φυλάσσει πρᾶγος ἐν πρύμνῃ
πόλεως
οἶακα νωμῶν, βλέφαρα μὴ κοιμῶν

ΕΤΕΟΚΛΗΣ

Λαέ του Κάδμου, πρέπει σύμφωνα τα
λόγια
νάχη με τους καιρούς εκείνος πού απ'
την πρύμνα

ὕπνω.
εἰ μὲν γὰρ εὖ πράξαιμεν, αἰτία θεοῦ·

5 εἰ δ' αὖθ', ὃ μὴ γένοιτο, συμφορὰ
τύχοι,
ἔτεοκλῆς ἂν εἷς πολὺς κατὰ πτόλιν
ὑμνοῖθ' ὑπ' ἀστῶν φροιμίους
πολυρρόθοις
οἰμώγμασιν θ', ὧν Ζεὺς ἀλεξητήριος
ἐπώνυμος γένοιτο Καδμείων πόλει.

10 ὑμᾶς δὲ χρὴ νῦν, καὶ τὸν ἐλλείποντ'
ἔτι
ἥβης ἀκμαίας καὶ τὸν ἔξηβον χρόνῳ,
βλαστημὸν ἀλδαίνοντα σώματος
πολύν,
ᾧραν τ' ἔχονθ' ἕκαστον ὥστε
συμπρεπές,
πόλει τ' ἀρήγειν καὶ θεῶν ἐγχωρίων

15 βωμοῖσι, τιμὰς μὴ ἔξαλειφθῆναί ποτε·
τέκνοις τε, Γῆ τε μητρί, φιλτάτῃ
τροφῶ·
ἥ γὰρ νέους ἔρποντας εὐμενεῖ πέδῳ,
ἅπαντα πανδοκοῦσα παιδείας ὄτλον,
ἐθρέψατ' οἰκητῆρας ἀσπιδηφόρους

20 πιστοὺς ὅπως γένοισθε πρὸς χρέος
τόδε.
καὶ νῦν μὲν ἐς τόδ' ἡμᾶρ εὖ ῥέπει
θεός·
χρόνον γὰρ ἤδη τόνδε
πυργηρουμένοις
καλῶς τὰ πλείω πόλεμος ἐκ θεῶν
κυρεῖ.
νῦν δ' ὥς ὁ μάντις φησὶν, οἰωνῶν

το τιμόνι κρατόντας κυβερνάει μια
χώρα,
δίχως ν' αφήνη ο ὕπνος να του κλή
το μάτι·
γιατί αν το πράμα πάη καλά, ο θεός η
αιτία·

μα αν πάλι—ὃ μη γένοιτο—συμφορὰ
λάχη,
ένας ο Ετεοκλής, πολλά στην πόλη
θάχη
να του ψάλλουν μυριόστομα ὅλοι
μοιρολόγια
καὶ θρήνους, πού ἀμποτε απ' αυτό,
στ' αλήθεια ο Δίας
διαφεντευτής, τη χώρα μας ἄς
διαφεντεύη.

Μα τώρα πρέπει εσεῖς, κι ὅποιος του
λείπει ἀκόμα
της νιότης του ἡ ἀκμή, κι ο πού ἔχει
πια πέραση,
να βάζη ὅλο το δρίμωμα της δύναμής
του
παίρνοντας πάνω του ο καθεὶς ὁ,τι
του πέφτει,
για να βοηθήση την πατρίδα, τους
θεοὺς μας,

τους βωμοὺς των — μην ποτέ
χάσουν τίς τιμές των—
τα παιδιὰ του, τη μάννα Γη γλυκειὰ
θροφὸ μας·
γιατ' εἶν' αὐτή, πού ὅταν μικροὶ
σερνόσαστ' ἔτσι
στο καλόβολο χῶμα της, πάνω της
ὅλο
φορτώθηκε το βάρος της ανατροφῆς
σας
καὶ πολῖτες σας τράνεψεν
ασπιδοφόρους

να σας ἔχη πιστοὺς σ' αὐτὴ της την
ανάγκη.
Ναί, βέβαια ως σήμερα ο θεός δεξιά
τα φέρνει·
γιατί ὅλον τοῦτο τον καιρό, που εἶναι
ζωσμένα
τα κάστρα μας, η τύχη του πολέμου
κλίνει
το πιότερο σε μας με του θεοῦ τη

βοτήρ,

25 ἐν ὧσὶ νωμῶν καὶ φρεσὶν, πυρὸς
δίχα,
χρηστηρίους ὄρνιθας ἀψευδεῖ τέχνῃ·
οὗτος τοιῶνδε δεσπότης
μαντευμάτων
λέγει μεγίστην προσβολὴν Ἀχαιίδα
νυκτηγορεῖσθαι κάπιβουλεύσειν
πόλει.

30 ἀλλ' ἔς τ' ἐπάλξεις καὶ πύλας
πυργωμάτων
ὀρμᾶσθε πάντες, σοῦσθε σὺν
παντευχία,
πληροῦτε θωρακεῖα, κἀπὶ σέλμασιν
πύργων στάθητε, καὶ πυλῶν ἐπ'
ἐξόδοις
μὶνοντες εὖ θαρσεῖτε, μὴδ'
ἐπηλύδων

35 ταρβεῖτ' ἄγαν ὄμιλον· εὖ τελεῖ θεός.
σκοποῦς δὲ κἀγὼ καὶ κατοπτῆρας
στρατοῦ
ἔπεμψα, τοὺς πέποιθα μὴ ματᾶν
ὁδῶ·
καὶ τῶνδ' ἀκούσας οὗ τι μὴ ληφθῶ
δόλῳ.

Ἄγγελος

Ἐτεόκλεες, φέριστε Καδμείων ἄναξ,

40 ἦκω σαφῆ τάκεῖθεν ἐκ στρατοῦ
φέρων,
αὐτὸς κατόπτης δ' εἴμ' ἐγὼ τῶν
πραγμάτων·
ἄνδρες γὰρ ἐπτά, θούριοι λοχαγέται,
ταυροσφαγοῦντες ἐς μελάνδετον
σάκος
καὶ θιγγάνοντες χερσὶ ταυρείου
φόνου,

45 Ἄρη τ', Ἐνυώ, καὶ φιλαίματον Φόβον

χάρη·

μα τώρα, ὅπως ο μάντης λέει ο
πουολόγος,

που με το νου καὶ με τ' αὐτὶ μονάχα,
δίχως
θυσίας φωτιές, τα μαντικά σημάδια
κρίνει
καὶ δε λαθεύει ἡ τέχνη του—αὐτὸς
των τέτοιων
κυβερνήτης χρησμών, μας λέει πως
νυχτοκλώθουν
φοβερὴν ἐφοδο οἱ ἐχθροὶ γι'
αφανισμό μας.

Μα ὅλοι στις πολεμίστρες
αρματοζωσμένοι
στὶς πύλες των φρουρίων ριχτήτε,
πεταχτήτε,
γεμίστε τα προστήθια, στὶς σκεπές
των πύργων
σταθήτε καὶ ριζώνοντας στα ἐβγα
των κάστρων
ἔχετε θάρρος καὶ καθόλου μὴ
φοβάστε

το πλήθος των ἐχθρῶν· ο θεὸς μαζί
μας θάναι.
Μα ἔχω κι ἐγὼ του στρατοῦ στείλη
κατασκόπους
κι ἀνιχνευτές, πού βέβαιος εἶμαι πως
του κάκου
δε θάν' ο δρόμος των, κι ἀφοῦ
ἐρθουν καὶ μου ποῦνε,
φόβο δεν θάχω μες στα δίχτυα τους
μὴν πέσω.

ΑΓΓΕΛΙΑΦΟΡΟΣ

Ἐρχομαι, δοξασμένε βασιλιά της
Θήβας,

ξεδιαλυμένα φέρνοντας σου ἀπὸ
τακείθε
νέα του στρατοῦ, πού ο ἴδιος με τα
μάτια μου εἶδα.
Εφτά καπετανεοὶ, πολεμόχαροὶ
ἄντρες,
σφάζοντας μες σε μαυροσίδηρην
ασπίδα
ταῦρο καὶ στο αἷμα του τα χέρια τους
βουτόντας

στον Ἄρη, Ἐνυώ καὶ Φόβο, πού

ὠρκωμότησαν ἢ πόλει κατασκαφὰς
θέντες λαπάξιν ἄστυ Καδμείων βίᾳ,
ἢ γῆν θανόντες τήνδε φυράσειν
φόνω·
μνημεῖά θ' αὐτῶν τοῖς τεκοῦσιν ἐς
δόμους

50 πρὸς ἄρμ' Ἀδράστου χερσὶν
ἔστεφον, δάκρυ
λείβοντες· οἶκτος δ' οὔτις ἦν διὰ
στόμα.
λείβοντες· οἶκτος δ' οὔτις ἦν διὰ
στόμα.
σιδηρόφρων γὰρ θυμὸς ἀνδρείᾳ
φλέγων
ἐπνει, λεόντων ὡς Ἄρη δεδορκότων.

καὶ τῶνδε πύστις οὐκ ὄκνω
χρονίζεται·

55 κληρουμένους δ' ἔλειπον, ὡς πάλω
λαχὼν
ἕκαστος αὐτῶν πρὸς πύλας ἄγοι
λόχον.
πρὸς ταῦτ' ἀρίστους ἄνδρας
ἐκκρίτους πόλεως
πυλῶν ἐπ' ἐξόδοισι τάγευσαι τάχος·
ἐγγὺς γὰρ ἤδη πάνοπλος Ἀργείων
στρατὸς

60 χωρεῖ, κονίει, πεδία δ' ἀργηστής
ἀφρὸς
χραίνει σταλαγμοῖς ἵππικῶν ἐκ
πλευμόνων.
σὺ δ' ὥστε ναὸς κεδνὸς
οἰακοστροφὸς
φράξαι πόλισμα, πρὶν καταιγίσαι
πνοὰς
Ἄρεως· βοᾷ γὰρ κῦμα χερσαῖον
στρατοῦ·

65 καὶ τῶνδε καιρὸν ὅστις ὥκιστος λαβέ·
κάγῳ τὰ λοιπὰ πιστὸν ἡμεροσκόπον
ὀφθαλμὸν ἔξω, καὶ σαφηνεῖα λόγου
εἰδὼς τὰ τῶν θύραθεν ἀβλαβῆς ἔσση.

σφαγὲς διψοῦνε,
ὄρκο δῶσανε· ἢ αφοῦ με βία τη
διαγουμίσουν
την πόλη τέλεια των Καδμείων να
ξολοθρέψουν,
ἢ με το γαῖμα τους νεκροὶ τη γης
ναργάσουν.

κι ἀπὴς στοῦ Ἀδραστου τ ἄρμα
κρέμαγαν σημάδια
θυμητικά για τους γονιούς των στην
πατρίδα,
χύνοντας δάκρυ, μ' απ' τ' αχείλι τους
ουτ' ἄχνα
παράπονου δεν ἐβγαίνει· γιατί ἡ
ατσαλένια
καρδιά τους λάβριζε απ' αντρεία καὶ
φυσσομάνασε
σα λιονταριῶν, ποὺ πόλεμο σπιθάει ἡ
ματιὰ των.

Καὶ δε θ' ἀργήση ὥραν την ὥρα να
το δείξουν·

κλήρους τους ἀφησα να ρίχτουν, σε
ποιὰ πύλη
θα λάχη καθενὸς να φέρη το στρατό
του.

Λοιπὸν καὶ συ διαλέγοντας τους πιο
σου αντρείους
πολεμάρχους γοργά, τάξε τους μπρος
στὶς πύλες·
γιατί, ὅπου νάσαι, ολάρματοι
κοντοζυγώνουν
οι Αργεῖτες, κορνιαχτὸ σηκώνουν καὶ
τους κάμπους

χραίνει ο ἄσπρος στάζοντας αφρὸς
απ' των αλόγων
το λεχομάνισμα· μα εσύ, σαν
τιμονιέρης
ἄξιος του караβιού, το κάστρο να
στεριώσης
πρὶν να μανίσῃ ἡ μπόρα του
πολέμου· κι ἀκου!
κύμα το στεριανὸ βρουχιέται του
στρατοῦ των.

Ἀδραξε τον καιρὸ ποὺ πρέπει χέρι
χέρι,
καὶ γω για τὰλλα πιστὸ μάτι
ημεροσκόπου

θέ νάχω, κι όταν μ' όλη την αλήθεια
ξέρης
τί τρέχει έξω απ' τα τείχη μας, φόβο
δε θάχης.

Έτεοκλής

ὦ Ζεῦ τε καὶ Γῇ καὶ πολιισσοῦχοι θεοί, ὦ Δία καὶ Γῇ καὶ Θεοὶ προστάτες της
πατρίδας,

70 Ἄρά τ' Ἐρινὺς πατρὸς ἡ μεγασθενής,
μή μοι πόλιν γε πρυμνόθεν
πανώλεθρον
ἐκθαμνίσητε δηάλωτον, Ἑλλάδος
φθόγγον χέουσαν, καὶ δόμους
ἐφεστίους·
ἐλευθέραν δὲ γῆν τε καὶ Κάδμου
πόλιν

75 ζυγοῖσι δουλίοισι μήποτε σχεθεῖν·
γένεσθε δ' ἀλκή· ξυνὰ δ' ἐλπίζω
λέγειν·
πόλις γὰρ εὔπρασσουςα δαίμονας
τίει.

ΕΤΕΟΚΛΗΣ

κι ω Κατάρα, τρανή Ερινύα του
πατέρα,
μη μου απ' τη ρίζα σύγκορμα
ξεθεμελιώστε
αφανισμένα απ' τους εχθρούς μια
πολιτεία
πού κραίνει γλωσσά Ελληνικιά, μηδέ
τα σπίτια
πού τίς εστίες σας έχουνε, καί μην
αφήστε
μια χώρα ελεύτερη, την πόλη αυτή
του Κάδμου,
να πέση σε σκλαβιάς ζυγό, μα
σώσετέ μας,
πούν' καί δικό σας διάφορο· γιατί μια
χώρα
μόν' όταν ευτυχή, τιμά καί τους
θεούς της.

Αίσχύλος

Έπτα ἐπὶ Θήβας

Μετάφραση Γιάννης Γρυπάρης

πάροδος

Χορός

θρέομαι φοβερά μεγάλ' ἄχη·
μεθεῖται στρατός· στρατόπεδον
λιπών
80 ῥεῖ πολὺς ὁδε λεὼς πρόδρομος
ἱππότας·
αἰθερία κόνις με πείθει φανεῖσ',
ἄναυδος σαφής ἔτυμος ἄγγελος.
ἔτι δὲ <γᾶς> ἐμᾶς πεδί' ὀπλόκτυπ'

ΧΟΡΟΣ

Τρομάρα μου, κακά μεγάλα φοβερά!
Μολύθηκε ο στρατός απ' τα
χαράκια, νά,
κύμα χυμίζει κατά δω
αρίφνητ' η καβαλλαριά·
μου το μαθαίνει ο κορνιαχτός
π' ασκώθηκε ως τον ουρανό,
δίχως μιλιά, μα μηνυτής βέβαιος κι

- ὥτῃ
 κρίμπει βοάν· ποτᾶται, βρέμει δ'
- 85 ἀμαχέτου δίκαν ὕδατος ὀροτύπου.
 ἰὼ ἰὼ ἰὼ θεοὶ θεαί τ' ὀρόμενον
 κακὸν
 βοᾷ τειχέων ὕπερ ἀλεύσατε.
 ὁ λεύκασπις ὄρνυται λαὸς εὐτρεπῆς
- 90 ἐπὶ πόλιν διώκων [πόδα].
 τίς ἄρα ῥύσεται, τίς ἄρ' ἐπαρκέσει
 θεῶν ἢ θεᾶν;
 πότερά δ' ἦτ' ἐγὼ <πάτρια>
 ποτιπέσω
- 95 βρέτη δαιμόνων;
 ἰὼ μάκαρες εὐεδροί,
 ἀκμάζει βρετέων ἔχεσθαι· τί
 μέλλομεν
 ἀγάστονοι;
- 100 ἀκούετ' ἢ οὐκ ἀκούετ' ἀσπίδων
 κτύπον;
 πέπλων καὶ στεφέων πότ' εἰ μὴ νῦν
 ἀμφὶ λιτάν' ἔξομεν;
 κτύπον δέδορκα· πάταγος οὐχ ἑνὸς
 δορός.
 τί ῥέξεις; προδώσεις, παλαίχθων
- 105 Ἄρης, τὰν τεάν;
 ἰὼ χρυσοπήληξ δαῖμον ἔπιδ' ἔπιδε
 πόλιν ἄν ποτ' εὐφιλήταν ἔθου.
 θεοὶ πολιάοχοι πάντες ἴτε χθονὸς·
- 110 ἴδετε παρθένων
 ἰκέσιον λόχον δουλοσύνας ὕπερ.
 κῦμα [γὰρ] περὶ πτόλιν δοχμολόφων
 ἀνδρῶν
- αληθινός.
 Τῆς γῆς μου παίρνει ο ὀμπλόχτυπος
 τους κάμπους
 ποὺ κι ὅλο μπρος πετάει, ζυγώνει
 καὶ βροντᾶ,
 ὡσὰν τ' ἀκράτηγο νερό ποὺ δέρνει
 τα γκρεμνά.
 Ἄλλοι μου, ἄλλοι, θεοί, θεές,
 το κακό ποὺ μας πλάκωσε
 μακρύνετ' ἀπὸ μας!
 Βουή τα τείχη ξεπερνᾶ καὶ
 καλοσύνταχτος ὁ οχτρός
 με τα λευκά σκουτάρια του
 τραβώντας ὅλο μπρος
 πάνω στα κάστρα μας χυμᾶ.
 Ποιος θα με σώση; ποιος θα μου
 εἶναι βοηθός
 ἀπ' τους θεοὺς, ἀπ' τίς θεές;
 τί ἄλλο μπορῶ ἢ γονατιστὴ να πέσω
 εὐτὺς μπροστά
 στ' ἀγάλματα τα θεϊκά;
 Ὡ μάκαρες καλόθρονοι, ὦρα, καὶ
 βιάζει το κακό,
 να σας σφιχτοπεριπλεχτώ.
 Καιρό τί χάνουμε μ' αὐτοὺς τους
 μάταιους οδυρμούς;
 Ακούτε ἢ δεν ἀκούγετε οἱ ἀσπίδες
 ποὺ χτυποῦν;
 τους πέπλους καὶ τα στέφανα, ἀν
 ὄχι τώρα πια,
 πότε θα τα φυλάξωμε τῆς λιτανείας
 μας προσφορά;
 Εἶδες τί χτύπος; ὄχι ἐνοῦ
 βρόντημα κονταριοῦ.
 Τί ἔχεις σκοπὸ; τῇ χώρ' αὐτῇ, δικιά
 σου ἀπ' τα παλιά,
 θ' ἀφήσης, Ἄρη, να χαθῇ,
 με το χρυσό το κράνος θεᾶ;
 στρέψε το μάτι σου καὶ ἰδὲ
 καὶ ἰδὲ τῇ γῆς π' ἀγάπαγες πολὺ ἀπὸ
 μια φορὰ.
 Προστάτες μας θεοί, προφτάσεται
 ὅλοι
 δῆτε μας τίς παρθένες, ποὺ
 πεσμένες
 μπρος σας, σκλαβιάς ζητοῦμε
 λυτρωμό.

- 115 καχλάζει πνοαῖς Ἄρεος ὀρόμενον.
ἀλλ', ὦ Ζεῦ <> πάτερ παντελής,
πάντως ἄρηξον δαίῳ ἄλωσιν.
- 120 Ἀργεῖοι δὲ πόλισμα Κάδμου
κυκλοῦνται· φόβος δ' ἀρήων ὅπλων
[δονεῖ], διὰ δέ τοι γενύων ἱππίων
κινύρονται φόνον χαλινοί.
ἐπτά δ' ἀγάνορες πρέποντες
στρατοῦ
- 125 δορυσσοῖς σαγαῖς πύλαις ἐβδόμαι
*
προσίστανται πάλῳ λαχόντες,
σύ τ', ὦ Διογενὲς φιλόμαχον
κράτος,
ῥυσίπολις γενοῦ,
- 130 Παλλάς, ὃ θ' ἵππιος ποντομέδων
ἄναξ
ἰχθυόλῳ Ποσειδάων μαχανᾷ,
ἐπίλυσιν φόβων, ἐπίλυσιν δίδου.
- 135 σύ τ', Ἄρης, φεῦ, φεῦ, πόλιν
ἐπώνυμον
Κάδμου φύλαξον κήδεσάι τ'
ἐναργῶς.
- 140 καὶ Κύπρις, ἅτ' εἴ γένους προμάτῳ,
ἄλευσον· σέθεν γὰρ ἔξ αἵματος
γεγόναμεν· λιταῖσί σε θεοκλύτοις
αὐτοῦσαι πελαζόμεσθα.
- 145 καὶ σύ, Λύκει' ἄναξ, Λύκειος γενοῦ
στρατῶ δαίῳ στόνων ἀντίτας.
σύ τ', ὦ Λατογένεια
κούρα, τόξον εὐτυκάζου [Ἄρτεμι
- Κύμα τριγύρ' ἀπ' τὴν πόλη
με λοξὲς φούντες οχτρῶν
με τοῦ πολέμου τίς πνοὲς
κοχλάζει.
Πατέρα, Δία παντέλειε, μα βοήθησε
με
κι ἀπ' τῶν οχτρῶν διαγούμισμα
διαφέντεψε με.
Τὴν πολιτείαν περὶζωσαν τοῦ Κάδμου
Ἀργεῖτες.
Τ' ἅρματα τὰ πολεμικὰ βροντοῦν,
βροντοῦνε
κι ἀπ' τὰ σαγῶνια τῶν ατιῶν δετὰ
τὰ γκέμια
 πῶς φονικὰ στριγγολογοῦνε!
Κ' ἐφτά τρανοὶ μες στὸ στρατό
ξεχωριστοὶ
 πολέμαρχοι αρματοζωσμένοι,
ὅπως τοὺς ἔτυχε ὁ λαχνός, στίς
ἐφτά πύλες προχωροῦν.
- Μα ὦ πολεμόχαρη θεά, κόρη τοῦ
Δία,
 γίνε τῆς πόλης μας, ἐσύ Παλλάδα,
ἢ σωτηρία·
 κι ὦ καβαλλάρη βασιλιά,
θαλασσοκράτορα
 με τὸ ψαροκαμάκι, Ποσειδῶνα θεέ
μας,
 ἀπ' τίς τρομάρες τοῦτες γλύτῳνε
μας, γλύτῳνε μας!
Καὶ συ Ἄρη, ἀλλοὶ μου ἀλλοὶ, τὴν
πόλιν αὐτή
 πόχει ἀπ' τὸν Κάδμο τὸ νόμμά της,
δικιά σου φύλαξέ τηνε, σωστός
προστάτης.
- Κι ὦ τῆς γενιάς μας, Κύπριδα,
προστάτισσα
 μάκρυνε τὸ κακὸ, γιατί αἷμα εμεῖς
δικό σου
 με λιτανεῖες καὶ θρήνους τὴ θεότη
σου
 κράζαμε πέφτοντας ἐμπρὸς σου.
Κι' ὦ Λύκειε βασιλιά ξολόθρεψε
καὶ τοὺς ἐχθροὺς μας σαν τοὺς
λύκους, νὰ πλερώσουν
τοὺς στεναγμοὺς μας. Κι ὦ συ κόρη

φίλα].	της Λητώς με τ' αλάθευτο δοξάρι σου αρματώσου.
ἔ ἔ ἔ ἔ,	Αἶ, Αἶ!
150 ὄτοβον ἀρμάτων ἀμφὶ πόλιν κλύω· ὦ πότνι Ἥρα. ἔλακον ἀξόνων βριθομένων χνόαι. Ἄρτεμι φίλα, ἔ ἔ ἔ ἔ,	Αρμάτων βρόντημα γύρω στην πόλη γρικῶ, Ἥρα μου δέσποινα, στρίζουν βαρύφορτα τ' ἀξόνια, να, των τροχῶν. Γλυκειά μου Αρτέμιδα,
155 δοριτίνακτος αἰθὴρ δ' ἐπιμαίνεται. τί πόλις ἄμμι πάσχει, τί γενήσεται; ποῖ δ' ἔτι τέλος ἐπάγει θεός;	κονταροτίναχτος, ἀκου, φρενιάζει ὁ ουρανός· τί κακὸ βρήκε την πόλη μας; τ' εἶναι να γένῃ; ποιὸ τέλος τάχα, ἀπ' τοὺς θεοὺς μας περιμένει;
ἔ ἔ ἔ ἔ,	Αἶ, Αἶ!
158b ἀκροβόλων δ' ἐπάλξεων λιθὰς ἔρχεται· ὦ φίλ' Ἀπολλων·	Στὶς ψηλὲς ἐπάλξεις χαλάζ' οἱ πέτρες πετοῦν, ὦ φίλε Απόλλωνα,
160 κόναβος ἐν πύλαις χαλκοδέτων σακέων, παῖ Διός, ὅθεν πολεμόκραντον ἀγνὸν τέλος ἐν μάχῃ. σύ τε, μάκαιρ' ἄνασσ' Ὀγκα, πρὸ πόλεως	κι ἀπ' τα χαλκοδέτα σκουτάρια οἱ πύλες βροντοῦν. Μα ὦ συ, που σ' ἔταξε ὁ Δίας στον πόλεμο να δίνῃς τέλος καλὸ, καὶ συ, Ὀγκα δέσποινα, μπροστ' ἀπ' την πόλη στημένη,
165 ἐπτάπυλον ἔδος ἐπιρρύου.	την σωτηρία ἡ Εφτάπυλη ἀπὸ σας προσμένει.
ἰὼ παναρκεῖς θεοί, ἰὼ τέλειοι τέλειαί τε γᾶς τᾶσδε πυργοφύλακες, πόλιν δορίπονον μὴ προδῶθ'	Ὡ παντοδύναμοι Θεοί, τρανοὶ θεοί, τρανὲς θεές, αὐτῆς πυργοφυλάχτορες τῆς γῆς, μὴν παραδώσετε ἀπὸ ἐχθροῦ κοντὰρι καταπονεμένα τὰ κάστρα μας σ' ἀλλόγλωσσο στρατὸ,
170 ἑτεροφώνῳ στρατῷ. κλύετε παρθένων κλύετε πανδίκως χειροτόνους λιτάς.	μ' ἀκούστε μας ποὺ με υψωμένα τὰ χέρια τὰ παρθενικὰ σας κρᾶζομε θλιφτὰ, ευλαβητικά!
ἰὼ φίλοι δαίμονες, 175 λυτήριοί <τ'> ἀμφιβάντες πόλιν, δείξαθ' ὡς φιλοπόλεις, μέλεσθέ θ' ἱερῶν δημίων,	Ὡ ἡ μόνη μας εσεῖς ἀπαντοχή, το χέρι σας ἀπλώσετε θεοί, πάνω στην πόλη να σωθῇ, δείξετε πὼς την ἀγαπάτε·

μελόμενοι δ' ἀρήξατε·
φιλοθύτων δέ τοι πόλεος ὀργίων

180 μνήστορες ἐστέ μοι.

θυμάστε τις θυσίες μας τις
πάνδημες
γνοιαστήτε μας και βοηθάτε·
τ' ἅγια μυστήρια με τίς πλούσιες
τις προσφορές μη μου ξεχνάτε.

α □ ἐπεισόδιο

Ἑτεοκλῆς

ὕμᾱς ἐρωτῶ, θρέμματ' οὐκ
ἀνασχετά,
ἧ ταῦτ' ἄριστα καὶ πόλει σωτήρια,
στρατῶ τε θάρσος τῶδε
πυργηρουμένω,

185 βρέτη πεσούσας πρὸς πολισσούχων
θεῶν
αὔειν, λακάζειν, σωφρόνων
μισήματα;
μήτ' ἐν κακοῖσι μήτ' ἐν εὐεστοῖ φίλῃ
ξύνοικος εἶην τῶ γυναικείῳ γένει.
κρατοῦσα μὲν γὰρ οὐχ ὁμιλητὸν
θράσος, δείσασα δ'

190 οἴκῳ καὶ πόλει πλέον κακόν.

καὶ νῦν πολίταις τάσδε διαδρόμους
φυγὰς
θεῖσαι διερροθήσατ' ἄψυχον κάκην·
τὰ τῶν θύραθεν δ' ὥς ἄριστ'
ὀφέλλεται,
αὐτοὶ δ' ὑπ' αὐτῶν ἔνδοθεν
πορθούμεθα.

195 τοιαῦτά τᾶν γυναιξὶ συνναίων ἔχοις.
κεῖ μή τις ἀρχῆς τῆς ἐμῆς ἀκούσεται,
ἀνὴρ γυνὴ τε χῶ τι τῶν μεταίχμιον,
ψῆφος κατ' αὐτῶν ὀλεθρία

ΕΤΕΟΚΛΗΣ

Εσὰς ρωτῶ, ανυπόφερτα
πλάσματα,—μα εἶναι
καλὰ πράματ' αὐτὰ για να σωθῇ μια
πόλη
καὶ δώσουν θάρρος σε λαὸ
πολιορκημένο,

να πέφτετε μπρος στων θεῶν τ'
αγάλματα ἔτσι
με τ' ἄγρια αὐτὰ ξεφωνητὰ και τις
στριγγιές σας,
πού κάνουνε σε γνωστικούς
ανθρώπους φρίκη;
Ἄ! και στις συμφορές καὶ στη
γλυκειά ευτυχία
νάδιν' ο Θεός καὶ νάλειπε ἀπὸ με η
γυναῖκα!
γιατί αν της ἐρθουνε δεξιὰ, καὶ ποιὸς
την πιάνει
στην ἐπαρση της! μ' αν την
κυριεύση ο φόβος,
τότε εἶναι πού εἶναι μιά πληγὴ για
τους δικούς της.

Σαν τώρα εσεῖς μ' αὐτὰ τα ξῶφρενα
τρεχιά σας
δεξὰ ζερβά δειλία κακόψυχη
σκορπάτε
μες στο στρατὸ μας, κ' ἔτσ' οἱ
εχθροί, πόχομ' ἀπόξω,
βρίσκουνε μια χαρά το πιο μεγάλο
κέρδος,
ἐνῶ εμεῖς μέσα φτείρομε τους
εαυτοὺς μας.

Να τί κερδίζει ὅταν κανεῖς ζή με
γυναῖκες.
Μα ὅποιος την προσταγὴ μου, τώρα,
δεν ἀκούση,

βουλεύσεται,
λευστήρα δήμου δ' οὐ τι μὴ φύγη
μόρον.

200 μέλει γὰρ ἀνδρί, μὴ γυνὴ
βουλευέτω,
τᾶξωθεν· ἔνδον δ' οὔσα μὴ βλάβῃν
τίθει.
ἤκουσας ἢ οὐκ ἤκουσας, ἢ κωφῇ
λέγω;

Χορός

ὦ φίλον Οἰδίπου τέκος, ἔδεις·
ἀκούσασα
τὸν ἄρματόκτυπον ὄτοβον ὄτοβον,
205 ὅτε τε σύριγγες ἔκλαγξαν ἐλίτροχοι,
ἵππικῶν τ' ἀπύαν πηδαλίων διὰ
στόμα
πυριγενετᾶν χαλινῶν.

Ἐτεοκλής

τί οὔν; ὁ ναύτης ἄρα μὴ 'ς πρῶραν
φυγῶν
πρύμνηθεν ἤϊρε μηχανὴν σωτηρίας,

210 νεῶς καμούσης ποντίῳ πρὸς κύματι;

Χορός

ἀλλ' ἐπὶ δαιμόνων πρόδρομος ἦλθον
ἄρ-
χαῖα βρέτη, θεοῖσι πίσυνος, νιφάδος
ὅτ' ὀλοᾷς νειφομένας βρόμος ἐν
πύλαις·
δὴ τότε ἦρθεν φόβῳ πρὸς μακάρων
λιτάς, πόλεως
215 ἵν' ὑπερέχοιεν ἀλκάν.

Ἐτεοκλής

πύργον στέγειν εὔχεσθε πολέμιον
δόρυ.
οὐκοῦν τάδ' ἔσται πρὸς θεῶν· ἀλλ'

ἀντρας, γυναῖκα, ἢ ὅ,τι κι ἄλλο πάει
νάναι,
ἀπόφαση θανατική τον περιμένει,
κι ἀπὸ τίς πέτρες του λαοῦ δε θα
ξεφύγη.

Ἐχει ἐγνοια ο ἀντρας, η γυναῖκα ας
μη φροντίζει
για τα ὅξω· μέσ' ας κάθεται, χωρίς
να βλάβη.
Ἄκουσες, ἢ δεν ἀκουσες, ἢ σε κουφή
τα λέω;

ΧΟΡΟΣ

ὦ καλογοιέ του Οιδίποδα,
επήρα φόβο π' ἀκουσα το
βρόντημα,
το βρόντημ' απ' τ' αμάξια τα
βαρύχτυπα
και πόκριξαν ταξόνια τροχοκίνητα
κι ἀκουσα στων αλόγων ν'
αναδεύουν
γύρω το στόμα, της φωτιάς
γεννήματα,
τα γκέμια, πού τὰ τιμονεύουν.

ΕΤΕΟΚΛΗΣ

Καί τί; μην τάχα ο ναύτης, αν ἀπὸ
την πρύμνα
στην πλώρη τρέξη, θαβρή τρόπο να
γλυτώση,

σάν πάρη πια το κύμα δίπλα το
καράβι;

ΧΟΡΟΣ

Μα ἦρθα μ' ασπούδα τρέχοντας
προς των θεῶν μας τα παλιά τ'
αγάλματα
πόχω σ' αυτούς μονάχα ὅλα τα
θάρρη μου,
ὅταν πάνω στίς πύλες μας
μανίζοντας
τ' ἀγριο τουφάνι της χιονιάς
βροντούσε·
τότ' απ' το φόβο να προσπέσω
πέταξα
στη θεότη, νάθε με βοηθούσε.

ΕΤΕΟΚΛΗΣ

Εὐχεστε να βαστά στοῦ εχθροῦ το
δόρυ ο πύργος,
κι αὐτό συμφέρει τους θεοῦς· γιατί

οὖν θεοὺς
τοὺς τῆς ἀλούσης πόλεος ἐκλείπειν
λόγος.

Χορός

μήποτ' ἐμὸν κατ' αἰῶνα λίποι θεῶν

220 ἄδε πανάγυρις, μηδ' ἐπίδοιμι τάνδ'
ἀστυδρομουμέναν πόλιν καὶ
στράτευμ'
ἀπτόμενον πυρὶ δαίῳ.

Ἐτεοκλής

μή μοι θεοὺς καλοῦσα βουλεύου
κακῶς·
πειθαρχία γάρ ἐστι τῆς εὐπραξίας

225 μήτηρ, γυνὴ σωτῆρος· ὧδ' ἔχει
λόγος.

Χορός

ἔστι· θεοῦ δ' ἔτ' ἰσχύς καθυπερτέρα·
πολλάκι δ' ἐν κακοῖσι τὸν ἀμάχανον
κάκ' χαλεπᾶς δύας ὕπερθ' ὁμμάτων
κρημναμενᾶν νεφελᾶν ὀρθοῖ.

230 **Ἐτεοκλής**

ἀνδρῶν τάδ' ἐστί, σφάγια καὶ
χρηστήρια
θεοῖσιν ἔρδειν πολεμίων
πειρωμένους·
σὸν δ' αὖ τὸ σιγᾶν καὶ μένειν εἴσω
δόμων.

Χορός

διὰ θεῶν πόλιν νεμόμεθ' ἀδάματον,
δυσμενέων δ' ὄχλον πύργος
ἀποστέγει.

235 τίς τάδε νέμεσις στυγεῖ;

Ἐτεοκλής

οὔτοι φθονῶ σοι δαιμόνων τιμᾶν

δε λένε
πῶς σαν μια πολιτεία χαθὴ, πᾶν κι οἱ
θεοὶ της;

ΧΟΡΟΣ

Ἄμποτ' ὅσο που ζω μην ποτέ μου μ'
αφήση

των θεῶν αὐτὴ ἡ σύναξη, μήτε να
δω

εχθροῦ πόδι την πόλη μου αὐτὴ
να πατήση

καὶ να την διαγουμίση

κι ἀπὸ φλόγες ζωσμένο εχθρικές
το λαό.

ΕΤΕΟΚΛΗΣ

Μπορεῖς να κράζης τους θεοὺς, μα
δίχως κ' ἔτσι

το νου να χάνης· γιατί, ξέρε, ἡ
πειθαρχία

της νίκης εἶναι καὶ της σωτηρίας
μητέρα.

ΧΟΡΟΣ

Ναί, μα πιο του θεοῦ τρανὴ ἡ
δύναμη ἀκόμα·

καὶ συχνά κ' ἓναν ὅπου δε βλέπει
σωσμό

στη φορτούνα καὶ πια του
σκεπάζει

μαῦρο νέφος τα μάτια, ἀπ' τον
ἄγριο χαμό

τον σηκώνει με μιας καὶ γερό τότε
βγάζει.

ΕΤΕΟΚΛΗΣ

Δουλειά 'ναι των ἀντρῶν στους
θεοὺς θυσίες να κάνουν

καὶ τη βουλή τους να ρωτοῦν πρὶν
πιᾶση ἡ μάχη·

δουλειά σου εσένα, να σωπὰς καὶ να
μένης σπῖτι.

ΧΟΡΟΣ

Νάν' ἀδάμαστ' ἡ πόλη μας, στους
θεοὺς το χρωστούμε

κι ἀπ' τα πλήθη του εχθροῦ να μας
σκέπουν οἱ πύργοι·

ποια γι' αὐτὰ μου λοιπὸν κατηγορία
φοβούμαι;

ΕΤΕΟΚΛΗΣ

Τους θεοὺς γιὰ να τιμάς ἐγὼ δε σ'

γένος·
ἀλλ' ὥς πολίτας μὴ κακοσπλάγχχνους
τιθῆς,
εὐκῆλος ἴσθι μὴδ' ἄγαν ὑπερφοβοῦ.

Χορός

ποτίφατον κλύουσα πάταγον
ἀνάμιγα

240 ταρβουσύνω φόβω τάνδ' ἐς
ἀκρόπολιν,
τίμιον ἔδος, ἰκόμαν.

Ἑτεοκλῆς

μή νυν, ἐὰν θνήσκοντας ἦ
τετρωμένους
πύθησθε, κωκυτοῖσιν ἀρπαλίζετε.
τούτῳ γὰρ Ἄρης βόσκεται, φόνῳ
βροτῶν.

245 **Χορός**

καὶ μὴν ἀκούω γ' ἵππικῶν
φρυαγμάτων.

Ἑτεοκλῆς

μή νυν ἀκούουσ' ἐμφανῶς ἄκου'
ἄγαν.

Χορός

στένει πόλισμα γῆθεν, ὥς
κυκλούμενων.

Ἑτεοκλῆς

οὐκοῦν ἔμ' ἀρκεῖ τῶνδε βουλευεῖν
πέρι.

Χορός

δέδοικ', ἀραγμός δ' ἐν πύλαις
ὀφέλλεται.

250 **Ἑτεοκλῆς**

οὐ σῖγα μὴδὲν τῶνδ' ἐρεῖς κατὰ
πόλιν;

Χορός

ὦ ξυντέλεια, μὴ προδῶς πυργώματα.

Ἑτεοκλῆς

οὐκ ἐς φθόρον σιγῶς' ἀνασχίση
τάδε;

Χορός

θεοὶ πολῖται, μή με δουλείας τυχεῖν.

εμποδίζω,

μα γὰρ να μὴ λιγόκαρδους τοὺς
ἀλλοὺς κάνης,
κάθου ἡσυχὴ κι ας μὴ σε
παραπαίρνει ὁ φόβος.

ΧΟΡΟΣ

Σύσμιχτο ἀκούσα πάταγο τῶρα πρὶ
λίγην ὥρα

καὶ διωγμένη ἀπ' τον τρόμο στην
ἀκρόπολη τούτη,
τῶν θεῶν ἀγίαν ἔδρα, ἦρθα
τρέχοντας φόρα.

ΕΤΕΟΚΛΗΣ

Μὴ λοιπὸν τῶρ' ἀν τύχη ἡ
σκοτωμούς κι ἀκούτε
ἢ λαβωμούς, σ' ἀγρία ξεφωνητὰ
ξεσπάτε,
κι ὁ Ἄρης μ' αὐτὰ 'ναι ποὺ μεθὰ, μ'
ἀνθρώπινο αἷμα.

ΧΟΡΟΣ

Θέ μου, καὶ να, γρικῶ να
φρουμανίζουν τ' ἄτια.

ΕΤΕΟΚΛΗΣ

Κι ἀν τὰ γρικάς κάνε πῶς δε γρικάς
καὶ τόσο.

ΧΟΡΟΣ

Απόβαθα στενάζει ἡ γῆς· μας
περιζώνουν.

ΕΤΕΟΚΛΗΣ

Εγὼ 'μαι δῶ τὰ μέτρα μου γι' αὐτὰ
να πάρω.

ΧΟΡΟΣ

Τρέμω, τὸ τράνταγμα στὶς πύλες κι
ὅλο αὐξαίνει.

ΕΤΕΟΚΛΗΣ

Σῶπα, δὲν παύεις πια να λες τέτοια
στὴν πόλη;

ΧΟΡΟΣ

Ἅγιοι θεοί, τὰ κάστρα μας μὴν
παρατάτε.

ΕΤΕΟΚΛΗΣ

Κακὴ ὥρα νάχης! δε θα πῆς πια να
λουφάξης;

ΧΟΡΟΣ

Από σκλαβιά φυλάχτε με, ὦ θεοί τῆς
χώρας!

	Ἑτεοκλής αὐτὴ σὺ δουλοῖς κάμει καὶ πᾶσαν πόλιν.	ΕΤΕΟΚΛΗΣ Συ ρίχτεις στη σκλαβιά καὶ σε κι ὅλη την πόλη.
255	Χορός ὦ παγκρατὲς Ζεῦ, τρέψον εἰς ἐχθροὺς βέλος.	ΧΟΡΟΣ Δία, στρέψε στους εχθροὺς τα βέλη της οργῆς σου.
	Ἑτεοκλής ὦ Ζεῦ, γυναικῶν οἶον ὥπασας γένος.	ΕΤΕΟΚΛΗΣ Δία, πράμα πού ηὔρες να μας δώσης, τίς γυναῖκες!
	Χορός μοχθηρόν, ὥσπερ ἄνδρας ὦν ἀλῶ πόλις.	ΧΟΡΟΣ Τρισάθλιο, σαν τους ἄντρες πού τους παίρνουν σκλάβους.
	Ἑτεοκλής παλινστομεῖς αὖ θιγγάνουσ' ἀγαλμάτων;	ΕΤΕΟΚΛΗΣ Πάλι κακογλωσσάς, ἐνῶ ἀγγίζεις τ' ἀγάλματα;
	Χορός ἀψυχία γὰρ γλῶσσαν ἀρπάζει φόβος.	ΧΟΡΟΣ Τη γλῶσσα, της λιγόψυχης, μού ἀρπάζει ο φόβος.
260	Ἑτεοκλής αἰτουμένω μοι κοῦφον εἰ δοίης τέλος.	ΕΤΕΟΚΛΗΣ Αν σου ζητούσα, μια μικρὴ μούκανες χάρη;
	Χορός λέγοις ἂν ὥς τάχιστα, καὶ τάχ' εἴσομαι.	ΧΟΡΟΣ Ὅσο μπορείς πιο γρήγορα λέγε να δούμε.
	Ἑτεοκλής σίγησον, ὦ τάλαινα, μὴ φίλους φόβει.	ΕΤΕΟΚΛΗΣ Σώπα, δυστυχισμένη· καὶ μὴ δειλιάζεις τους δικούς σου.
	Χορός σιγῶ· σὺν ἄλλοις πείσομαι τὸ μόρσιμον.	ΧΟΡΟΣ Σωπαίνω κι ὅτι 'ναι γραφτό μ' ὅλους ας πάθω.
	Ἑτεοκλής τοῦτ' ἀντ' ἐκείνων τοῦπος αἰροῦμαι σέθεν.	ΕΤΕΟΚΛΗΣ Αντὶς ἐκεῖνα, αὐτό σου προτιμῶ το λόγο.
265	καὶ πρὸς γε τούτοις, ἐκτὸς οὔσ' ἀγαλμάτων, εὖχου τὰ κρείσσω, ξυμμάχους εἶναι θεούς· κάμῶν ἀκούσας' εὐγμάτων, ἔπειτα σὺ ὀλολυγμὸν ἱερὸν εὐμενῇ παιώνισον, Ἑλληνικὸν νόμισμα θυστάδος βοῆς,	καὶ τοῦτο ἀκόμα· ἀπὸ τ' ἀγάλματα τραβήξου καὶ στους θεοὺς τη μόνη ευχή π' ἀξίζει κάνε, νά ναι μαζί μας σύμμαχοι· κι ὅταν θα κούσης τα τᾶμματά μου ἐμένα, ψάλλ' ἐσύ κατόπι τον ἅγιο ὀλολυγμὸ σαν αἴσιο παιάνα, συνήθειο ἑλληνικὸ στίς θυσίες ἐπάνω,
270	θάρρος φίλοις, λύουσα πολέμιον φόβον.	θάρρος στους φίλους, πού σκορπὰ του εχθροῦ το φόβο.

- ἐγὼ δὲ χώρας τοῖς πολισσούχοις
θεοῖς,
πεδιονόμοις τε κάγορ' ἐπισκόποις,
Δίρκης τε πηγαῖς, ὕδατί τ' Ἴσμηνοῦ
λέγω
εὖ ξυντυχόντων καὶ πόλεως
σεσωμένης,
- 275 μήλοισιν αἰμάσσοντας ἐστίας θεῶν,
[ταυροκτονοῦντας θεοῖσιν, ὧδ' ἐπεύχομαι]
θύσειν τροπαῖα, δαΐων δ' ἐσθήματα,
στέψω λάφυρα δουρίπληχθ' ἀγνοῖς
δόμοις.
[στέψω πρὸ ναῶν, πολεμίων δ' ἐσθήματα.]
- 280 τοιαῦτ' ἐπεύχου μὴ φιλοσπόνως
θεοῖς,
μηδ' ἐν ματαίοις κάγριοις
ποιφύγμασιν·
οὐ γάρ τι μᾶλλον μὴ φύγῃς τὸ
μόρσιμον.
ἐγὼ δέ γ' ἄνδρας ἔξ ἐμοῖ σὺν
ἐβδόμῳ
ἀντηρέτας ἐχθροῖσι τὸν μέγαν
τρόπον
- 285 εἰς ἐπτατειχεῖς ἐξόδους τάξω μολών,
πρὶν ἀγγέλους σπερχνούς τε καὶ
ταχυρρόθους
λόγους ἰκέσθαι καὶ φλέγειν χρεῖας
ὑπο.
- Λοιπὸν, στῆς χώρας τοὺς θεοὺς τοὺς
πολιούχους,
στοὺς προστάτες τῶν κάμπων καὶ
τῆς αγοράς μας,
στῆς Δίρκης τίς πηγὲς καὶ στοῦ
Ἰσμηνοῦ τὸ ρέμμα
τάζω, ἀν' ἡμᾶς ἐρθοῦν δεξιὰ καὶ σωθῇ
ἡ πόλις,
ποτάμι τὸ αἷμα ἀπὸ τ' ἀρνιά να τρέξῃ
ἀπάνω
στοὺς βωμοὺς τῶν θεῶν,
γιορτάζοντας τὴν νίκη,
καὶ τοὺς ἀγίους τῶν τοῦ ναοῦ θεῶν
να στολίσω
μ' ἐχθρῶν ἀρματωσιᾶς
κονταροκαρφωμένες.
Τέτοιες εὐχὲς καὶ σὺ να κάνῃς δίχως
θρήνους,
μηδὲ με μάταια κι ἀγρία σκούγματα
τρόμου,
ποὺ δὲ γλυτώνεις πιότερο μ' αὐτὰ
ἀπ' τὴ μοῖρα.
Μα ἐγὼ θα πάω στὶς ἐφτά τοῦ
κάστρου πύλες
ἐξ πολεμάρχους καὶ με μένα ἐφτά να
στήσω
ἀντίκρου στοὺς ἐχθροὺς μεγάλους
ἀντιμάχους,
πρὶν νάρθουν βιαστικὰ μηνύματα καὶ
λόγια
γοργόσπαρτα κ' ἡ φωτιά 'νάψῃ ἀπ'
τὴν ἀνάγκη.

α □ στάσιμος

- Χορός**
μέλει, φόβῳ δ' οὐχ ὑπνώσσει κέαρ·
γείτονες δὲ καρδίας
- 290 μέριμναι ζωπυροῦσι τάρβος
τὸν ἀμφιτειχῇ λεών,
δράκοντας ὥς τις τέκνων
- ΧΟΡΟΣ
Νάθε ἡμπόρου! μα ποὺ ὁ φόβος δὲν
αφήνει
τὴν καρδιά μου μες στα στήθια να
ἡσυχάσῃ...
Ἡ ἐγνοία, πόχει στὴ ψυχὴ μου
ἐμπρὸς θρονιάσει,
τῶν ἐχθρῶν τὸν τρόπο ἀνάβει καὶ δε

ὑπερδέδοικεν λεχαίων δυσευνάτορας σβήνει.

πάντρομος πελειάς.

Τους φοβούμαι, σαν τους όφιους
περιστέρι
το πασίτρομο για τ' αλουβα πουλιά
του,
π' ολοτρίγυρα στη δόλια τη φωλιά
του

295 τοὶ μὲν γὰρ ποτὶ πύργους
πανδαμεὶ πανομιλεῖ
στείχουσιν. τί γένωμαι;
τοὶ δ' ἐπ' ἀμφιβόλοισιν
ἰάπτουσι πολίταις

300 χερμάδ' ὀκριόεσσαν.
παντὶ τρόπῳ, Διογενεῖς
θεοί, πόλιν καὶ στρατὸν
Καδμογενῇ ῥύεσθε.
ποῖον δ' ἀμείψεσθε γαίης πέδον

έχουν στήσει κακοσύντυχο καρτέρι.
Γιατί ορμούν άλλοι στους πύργους,
σμάρια, στάρια,
πλήθια ολάκερα- καί τί θα γενώ;
κι άλλοι ρίχνουνε χαλάζι τα λιθάρια
στο λαό μας το γυροζωσμένο.
Σώσετε, ὦ θεοί Διογέννητοι ὅλοι ,
το στρατό με κάθε τρόπο καί την
πόλη.

Γιατί τάχα ποια θα βρήτε κι άλλη
χώρα

305 τᾷσδ' ἄρειον, ἐχθροῖς
ἀφέντες τὰν βαθύχθον' αἶαν,
ὔδωρ τε Διρκᾶιον,
εὐτραφέστατον πωμάτων
ὅσων ἴησιν Ποσειδᾶν

πιο καλή, σαν θέλετε την παραδῶση
στους εχθρούς αυτή τη γη την
πλουτοφόρα
καί της Δίρκης το νερό, πού ὅσοι κι
αν ὅσοι
ποταμοὶ τον κόσμο τρέχουν,
το πιτό της το καλόθροφο δεν
έχουν;
Καί γι' αυτό, θεοί της πόλης μας
προστάτες,
στους εχθρούς, πού μας περίζωσαν
τα κάστρα,

310 ὁ γαῖαοχος
Τηθύος τε παῖδες.
πρὸς τὰδ' , ὧ πολιοῦχοι
θεοί, τοῖσι μὲν ἔξω
πύργων ἀνδρολέτειραν

ρίχτ' απάνω συμφορά
ανθρωποχαλάστρα,
πού να παίρνουνε τα πόδια τους στίς
πλάτες·
και χαρίζετε τη νίκη στο στρατό μας
καί στην πόλη σωτηρία· καί σταθήτε
καλοθρόνιαστοι ὅπως εἴστε ἀνάμεσο
μας·

315 κῆρα, ῥίψοπλον ἄταν,
ἐμβαλόντες ἄροισθε
κῦδος τοῖσδε πολίταις.
καὶ πόλεως ῥύτορες <ἔστ' >
εὐεδροὶ τε στάθητ'

τίς πικρές τίς λιτανεῖες μας
σπλαχνιστήτε.

320 ὀξυγόοις λιταῖσιν.

οἰκτρὸν γὰρ πόλιν ὧδ' ὠγυγίαν
Ἄϊδα προῖάψαι, δορὸς ἄγραν
δουλίαν ψαφαρᾷ σποδῶ
ὑπ' ἀνδρὸς Ἀχαιοῦ θεόθεν

Τόσο μια πανάρχαια πόλη, ὡ τί
κρίμα,
να τη στείλετε στον Ἄδη κουρσεμένη
απ' ἐνοῦ Ἀχαιοῦ κοντάρι καί να γένη
έτσι ἀνάξια απ' τους θεοῦς της

325 περθομέναν ἀτίμως,

τὰς δὲ κεχειρωμένας ἄγεσθαι,
ἔ ἔ, νέας τε καὶ παλαιὰς
ἵππηδὸν πλοκάμων,
περιρρηγνυμένων φαρέων. βοᾷ

330 δ' ἐκκενουμένα πόλις,
λαῖδος ὀλλυμένας μιζοθρόου·
βαρείας τοι τύχας προταρβῶ.

κλαυτὸν δ' ἄρτιτρόποις ὠμοδρόποις
νομίμων προπάροιθεν διαμεῖψαι

335 δωμάτων στυγερὰν ὁδὸν·
τί; τὸν φθίμενον γὰρ προλέγω
βέλτερά τῶνδε πράσσειν·
πολλὰ γάρ, εὔτε πτόλις δαμασθῇ,
ἔ ἔ, δυστυχῇ τε πράσσει.

340 ἄλλος δ' ἄλλον ἄγει, φονεύει,
τὰ δὲ πυρφορεῖ· καπνῶ
[δὲ] χραίνεται πόλισμ' ἅπαν·
μαινόμενος δ' ἐπιπνεῖ λαοδάμας
μαίωνων εὐσέβειαν Ἄρης.

345 κορκορυγαὶ δ' ἀν' ἄστου, προτὶ
[πτόλιν]
δ' ὀρκάνα
πυργῶτις· πρὸς ἀνδρὸς δ' ἀνὴρ
<ἀμφι> δορὶ κλίνεται·
βλαχαὶ δ' αἱματόεσσαι
τῶν ἐπιμαστιδίων

350 ἀρτιτρεφεῖς βρέμονται.
ἀρπαγαὶ δὲ διαδρομαῖν ὁμαίμονες·
ξυμβολεῖ φέρων φέροντι,
καὶ κενὸς κενὸν καλεῖ,
ξύννομον θέλων ἔχειν,

στάχτη θρύμα.
Κ' οἱ γυναῖκες σκλαβωμένες, ὠϊμένα,
νιές καὶ γριές σαν τάλογα να τίς
τραβάνε
ἀπ' τις χήτες, με τα ρούχα
ξεσκισμένα,
ἐνὼ ἡ πόλη θε ν' αδειάζῃ ὅλη
αντάρρα
καὶ βουή σύσμιχτη των σκλάβων ποὺ
χαλάνε·
βαρεῖες τύχες ποὺ προσμένω με
τρομάρα!

Κι ὦ τί κλάμα, που οἱ αθῶες οἱ
κορασίδες,
πρὶν τὴν ὥρα καὶ τὴν τίμια τὴ χαρὰ
τους,
μαύρη στράτα θε να πάρουν,
αγουρίδες
ωμοτρύγητες, μακριὰ ἀπ' τα γονικὰ
τους.
Ὡ μακάριοι ποὺ πεθαίνουν, πρὶν να
δοῦνε
ὅσα ἡ πόλη μαύρα κι ἀραχλα
παθαίνει
μια που πάρθηκε· ἐδὼ σφάζουν, κεὶ
τραβοῦνε,
φωτιά βάζουν καὶ τα πάντα καπνὸς
χραίνει
κι ο θεὸς του ολέθρου ὁ Ἄρης, ποὺ
δριμώνει
μ' ἀγρία λύσσα, πάσα ευσέβεια
βεβηλώνει.

Μες στίς ρούγες βρουχισμὸς καὶ
γύρω μάντρες
ἀπὸ πύργους ἐχθρικοὺς τὴν πόλη
ζώνουν,
οἱ ἄντρες σφάζονται ἀπ' τοὺς ἄντρες
κι ἄθλια σκούζοντας τα βρέφη ποὺ
σκοτώνουν
με το γαῖμα το βυζὶ ποὺ πίνουν
βρέχουν.
Χέρι χέρι οἱ ἀρπαγές κ' οἱ κούρσες
τρέχουν,
φορτωμένους ἀπαντοῦνε οἱ
φορτωμένοι
κι ὁ ἀδειος κράζει τ' αδειανοῦ νάχη
κολλήγα,

355 οὔτε μείον οὔτ' ἴσον λελιμμένοι.
τάκ τῶνδ' εἰκάσαι λόγος πάρα.
παντοδαπὸς δὲ καρπὸς χαμάδις
πесῶν
ἀλγύνει κυρήσας· πικρὸν δ'
ὄμμα θαλαμηπόλων·

360 πολλὰ δ' ἀκριτόφυρτος
γᾶς δόσις οὔτιδανοῖς
ἐν ῥοθίοις φορεῖται.
δμῳίδες δὲ καινοπήμονες νέαι·
τλάμον' εὐνὰν αἰχμάλωτον

365 ἀνδρὸς εὐτυχοῦντος ὧς
δυσμενοῦς ὑπερτέρου
ἐλπίς ἐστι νύκτερον τέλος μολεῖν,
παγκλαύτων ἀλγέων ἐπίρροθον.

μα ὁ καθένας στο μεράσι οὔτε πιο
λίγα
οὔτε κι ἴδια θέλει νάχη. - ὦ, τί 'ν' να
γένη!
Χύμα χάμου ὅλ' οἱ καρποὶ λύπη σου
φέρνουν,
με πικρὸ οἱ νοικοκυρὲς μάτι
κοιτάζουν·
πλήθια ἀνάκατα τῆς γῆς τα δῶρ'
αρπάζουν
τ' ἀδιαφόρετα τα κύματα καὶ
σέρνουν.
Καὶ πρωτόπαθες νέες σκλάβες με
γιομάτη
τὴν καρδιά ἀπ' τῆς συμφορᾶς τὴ νέα
τὴν τύχη
περιμένουν κάποιου ἀφέντη ἐχθροῦ
κρεββάτι,
ὅποιος νάναι ὁ νικητὴς ποῦ θα τοὺς
τύχη·
μόνη ἐλπίδα, τοῦ θανάτου ἢ νύχτα
ἀν σῶση
ἀπ' τα ολόκλαυτα δεινὰ να μας
γλυτώση.

β □ ἐπεισόδιο

Ἡμιχόριον Α

ὃ τοι κατόπτης, ὧς ἐμοὶ δοκεῖ,
στρατοῦ

370 πευθῶ τιν' ἡμῖν, ὧ φίλαι, νέαν
φέρει,
σπουδῇ διώκων πομπίμους χνόας
ποδῶν.

Ἡμιχόριον Β

καὶ μὴν ἄναξ ὅδ' αὐτὸς Οἰδίου
τόκος
εἰς ἀρτίκολλον ἀγγέλου λόγον
μαθεῖν·
σπουδὴ δὲ καὶ τοῦδ' οὐκ ἀπαρτίζει
πόδα.

Ἄγγελος

375 λέγοιμ' ἂν εἰδὼς εὖ τὰ τῶν
ἐναντίων,
ὧς τ' ἐν πύλαις ἕκαστος εἵληχεν

Η ΚΟΡΥΦΑΙΑ ΤΟΥ ΧΟΡΟΥ

Να τοῦ στρατοῦ ὁ κατάσκοπος, ἀν
δε γελιόμυαι,
κάποια καινούργιαν εἶδηση, φίλες,
μας φέρνει
με βία τ' ἀδράχτια στρέφοντας τῶν
ποδαριῶ τοῦ.

Μα να κι ὁ ἴδιος ὁ βασιλιάς ὁ γιὸς
τοῦ Οἰδίου
φτάνει να μάθῃ σε καιρὸ τα νέα
μαντάτα
κι ἀπὸ τὴ βία κι αὐτὸς δὲν πάει τα
πόδια ταίρια.

ΑΓΓΕΛΙΑΦΟΡΟΣ

Ὅλα τα ξέρω να σας πῶ για τοὺς
ἐχθροὺς μας
καὶ για ποια πύλη τράβηξε καθένας

πάλον.
Τυδεὺς μὲν ἤδη πρὸς πύλαισι
Προιτίσιν
βρέμει, πόρον δ' Ἴσμηνὸν οὐκ ἔῃ
περᾶν
ὁ μάντις· οὐ γὰρ σφάγια γίγνεται
καλά.

380 Τυδεὺς δὲ μαργῶν καὶ μάχης
λελιμμένος
μεσημβριναῖς κλαγγαῖσιν ὡς δράκων
βοᾷ·
θείνει δ' ὀνείδει μάντιν Οἰκλείδην
σοφόν,
σαίνειν μόρον τε καὶ μάχην ἀψυχία.

τοιαῦτ' αὐτῶν τρεῖς κατασκίους
λόφους

385 σείει, κράνους χαίτωμ', ὑπ' ἀσπίδος
δ' ἔσω
χαλκήλατοι κλάζουσι κώδωνες
φόβον·
ἔχει δ' ὑπέρφρον σῆμ' ἐπ' ἀσπίδος
τόδε,
φλέγονθ' ὑπ' ἄστροις οὐρανὸν
τετυγμένον·
λαμπρὰ δὲ πανσέληνος ἐν μέσῳ
σάκει,

390 πρέσβιστον ἄστρον, νυκτὸς
ὀφθαλμός, πρέπει.
τοιαῦτ' ἀλύων ταῖς ὑπερκόμποις
σαγαῖς
βοᾷ παρ' ὄχθαις ποταμίαις, μάχης
ἔρῳν,
ἵππος χαλινῶν ὡς κατασθμαίνων
μένει,
ὅστις βοὴν σάλπιγγος ὀρμαίνει
μένων.

395 τίς ἄντιτάξεις τῷδε; τίς Προΐτου
πυλῶν
κλήθρων λυθέντων προστατεῖν
φερέγγυος;
Ἐτεοκλῆς
κόσμον μὲν ἀνδρὸς οὗτιν' ἂν

κλήρο.
Πρῶτα στου Προΐτου εμπρὸς τίς
πύλες ἀπ' τα τῶρα
βροντάει ὁ Τυδέας· μα ὁ μάντης του
Ἰσμηνοῦ το ρέμμα
δεν τον αφήνει να περάση, γιατί
δείχνουν
ὄχι καλὰ οἱ θυσιές· μ' ἀπ' τη λύσσα
εκείνος
καὶ του πολέμου τη μανία
ξεφρενιασμένος,
σαν ὄφις στο μεσημερνό χουγιάζει
κάμμα
καὶ λούζει με βρισιές το σοφὸ μάντη
Οἰκλείδη,
πὼς μπρος στη μάχη καὶ στο θάνατο
ζαρώνει
ἀπὸ ἀνανδρία· καὶ τέτοια κράζοντας
τινάζει

τρεῖς δασές χήτες ποῦ του
κρέμουνται ἀπ' το κράνος,
καὶ κάτω ἀπ' την ἀσπίδα χάλκινα
κουδούνια
τρομάρα ηχολογούν κ' ἔχει σ' αὐτὴν
ἀπάνω
τέτοια περήφανα σημάδια
δουλεμένα:
τον ουρανὸ ποῦ ἀστράφτει ἀπ'
ἀστρα καὶ στη μέση
βασιλίσσα των ἀστρων σ' ὅλη της τη
δόξα

λάμπ' η Σελήνη ολόγιομη, της
νύχτας μάτι.
Με τέτοια ξώφρεν' ἄρματα σα
ξεπαρμένος
χουγιάζει εμπρὸς στον ποταμὸ
διψόντας μάχη,
σαν τ' ἀτι ποῦ τη ζώρη του ξαφράει
στα γκέμια
καὶ φρουμανίζει ως ποῦ τη σάλπιγγα
ν' ἀκούση.

Ποιὸ θενὰ στείλης μπρος σ' αὐτόν;
ποιος, σα θ' ἀνοίξουν
του Προΐτου οἱ πύλες, ἄξιος να τίς
διαφεντέψη;
ΕΤΕΟΚΛΗΣ
Δεν εἰμ' ἐγὼ που οἱ ἀρματωσιές να

τρέσαιμ' ἐγώ,
οὐδ' ἔλκοποιὰ γίγνεται τὰ σήματα·
λόφοι δὲ κώδων τ' οὐ δάκνουσ'
ἄνευ δορός.

400 καὶ νύκτα ταύτην ἦν λέγεις ἐπ'
ἀσπίδος
ἄστροισι μαρμαίρουσαν οὐρανοῦ
κυρεῖν,
τάχ' ἂν γένοιτο μάντις ἢ ἀνοία τινί.
εἰ γὰρ θανόντι νύξ ἐπ' ὀφθαλμοῖς
πέσοι,
τῷ τοι φέροντι σῆμ' ὑπέρκομπον
τόδε

405 γένοιτ' ἂν ὀρθῶς ἐνδίκως τ'
ἐπώνυμον,
καὐτὸς καθ' αὐτοῦ τήνδ' ὕβριν
μαντεύσεται.
ἐγὼ δὲ Τυδεΐ κεδνὸν Ἀστακοῦ τόκον
τῶνδ' ἀντιτάξω προστάτην
πυλωμάτων,
μάλ' εὐγενῇ τε καὶ τὸν Αἰσχύνης
θρόνον

410 τιμῶντα καὶ στυγοῦνθ' ὑπέρφρονας
λόγους.
αἰσchrῶν γὰρ ἀργός, μὴ κακὸς δ'
εἶναι φιλεῖ.
σπαρτῶν δ' ἀπ' ἀνδρῶν, ὧν Ἄρης
ἐφείσατο,
ρίζωμ' ἀνεῖται, κάρτα δ' ἔστ'
ἐγχώριος,
Μελάνιππος· ἔργον δ' ἐν κύβοις
Ἄρης κρινεῖ·

415 Δίκη δ' ὁμαίμων κάρτα νιν
προστέλλεται
εἵργειν τεκούση μητρὶ πολέμιον
δόρυ.

Χορός

τὸν ἄμόν νυν ἀντίπαλον εὐτυχεῖν
θεοὶ δοῖεν, ὥς δικαίως πόλεως
πρόμαχος ὄρνυται· τρέμω δ' αἵματη-

με τρομάζουν,
οὐδέ ξέρω πληγές ν' ανοίγουν τα
σημάδια
καὶ δίχως δόρυ να δαγκοῦν
κουδούνια η φούντες.
Μα ὅσο γι' αὐτὴ τη Νύχτα, πούναι,
λες, ἀπάνω
στην ἀσπίδα κι ἀστράφτει με τ'
ουράνια τ' ἀστρα,
ἴσως με νόημα μάντης να γενή για
κάποιον.
Γιατ' αν ἡ νύχτα στα νεκρά τα μάτια
πέση
αυτοῦ, πού το περήφανο κρατάει
σημάδι,
μ' ὅλα τα δίκια ἀληθινὰ θα του
ταιριάση
κι ὁ ἴδιος την ἴδια του πομπή θάχει
μαντέψει.
Μα ἐγὼ τον ἀξιο ἀντίκρυ στον Τυδεά
θα στήσω
γυιὸ του Ἀστακοῦ, να διαφεντεύη
αὐτὴ την πύλη·
ἀπὸ πολὺ τρανὴ γενιά τιμάει το
θρόνο

της ντροπῆς κι ἀποστρέφεται τίς
κομποφάνειες,
ἀργός στα αἰσchrά, δειλὸς δε
συνηθίζει νάναι
κ' ἡ ρίζα του ἀπὸ των Σπαρτῶν
κρατάει το γένος
π' ἀφησε ὁ Ἄρης ζωντανούς· ντόπιο
βλαστάρι
με τα ὅλα του, ὁ Μελάνιππος· το
τέλος βέβαια
ὁ Ἄρης θα κρίνη με τα ζάρια του,
αὐτὸν ὁμως
το δίκιο της συγγένειας παρὰ καθ'
ἄλλον
στέλνει, για ν' ἀποδιώξη το ἐχθρικό
κοντάρι
μακριὰ ἀπ' τη μάννα γη, πού τον
γεννούσε.

ΧΟΡΟΣ

Εἶθε να δώσουν οἱ θεοὶ
στο δικό μου τον πρόμαχο τη νίκη,
πού μ' ὅλα του τα δίκια ξεκινὰ

420 φόρους μόρους ὑπὲρ φίλων
ὀλομένων ἰδέσθαι.

Ἄγγελος

τούτῳ μὲν οὕτως εὐτυχεῖν δοῖεν
θεοί·

Καпанεὺς δ' ἐπ' Ἡλέκτραισιν εἴληχεν
πύλαις,
γίγας ὃδ' ἄλλος τοῦ πάρος
λελεγμένου

425 μεῖζων, ὁ κόμπος δ' οὐ κατ'
ἄνθρωπον φρονεῖ,
πύργοις δ' ἀπειλεῖ δειν', ἃ μὴ κραῖνοι
τύχη·
θεοῦ τε γὰρ θέλοντος ἐκπέρσειν
πόλιν
καὶ μὴ θέλοντός φησιν, οὐδὲ τὴν
Διὸς
ἔριν πέδοι σκήψασαν ἐμποδῶν
σχεθεῖν.

430 τὰς δ' ἀστραπὰς τε καὶ κεραυνίους
βολὰς
μεσημβρινοῖσι θάλπεσιν
προσήκασεν·
ἔχει δὲ σῆμα γυμνὸν ἄνδρα
πυρφόρον,
φλέγει δὲ λαμπὰς διὰ χερῶν
ὥπλισμένη·
χρυσοῖς δὲ φωνεῖ γράμμασιν "πρήσω
πόλιν."

435 τοῖῳδε φωτὶ πέμπε—τίς ξυστήσεται,
τίς ἄνδρα κομπάζοντα μὴ τρέσας
μενεῖ;

Ἐτεοκλῆς

καὶ τῷδε κέρδει κέρδος ἄλλο
τίκτεται.

τῶν τοι ματαίων ἀνδράσιν
φρονημάτων
ἢ γλῶσσ' ἀληθῆς γίνεταί
κατήγορος·
Καпанεὺς δ' ἀπειλεῖ, δρᾶν
παρεσκευασμένος,

440 θεοὺς ἀτίζων, κάπογυμνάζων στόμα
χαρᾶ ματαίᾳ θνητὸς ὢν εἰς οὐρανὸν

για τὴν πατρίδα του νὰ πολεμήσῃ·
μὰ τρέμω, μὴ μου γράφεται νὰ ἰδῶ
τὸν θάνατο δικούς μας νὰ θερίζῃ.

ΑΓΓΕΛΙΑΦΟΡΟΣ

Εἴθε λοιπὸν σ' αὐτὸν τὴ νίκη ὁ θεὸς
νὰ δώσῃ.

Ἐπειτα, ὁ Καпанέας στὴν πύλη
Ἡλέχτρα πῆρε
θέσῃ ἀπ' τὸν κλῆρο, ἀντίθεος πάλι
αὐτὸς ἄλλος

κι ἀπὸ τὸν πρὶ χειρότερος, ποὺ ἡ
ἐπαρση τοῦ
δεν ἔχει μέτρο ἀνθρώπινο· τέτοιες
φοβέρες
ρίχτει στοὺς πύργους μας, ποὺ ἡ
τύχη ας μὴ ἀληθέψῃ:
Θέλει δε θέλει, λέει, ὁ θεός, θὰ τὴν
κουρσέψῃ
τὴν πόλιν μας αὐτὸς κι οὐτ' ἀνὰ
πόδια μπρος τοῦ
σκάση τοῦ Δία ἡ συνερισιά, θὰ τὸν
κρατήσῃ·

γι' αὐτόνα, λέει, κι οἱ ἀστραπὲς κ' οἱ
κεραυνοὶ τοῦ
μὲ τοῦ ἡλίου τοῦ μεσημερνοῦ τὴν
κάψα μοιάζουν.
Κ' ἔχει σημάδι ἀντρα γυμνὸ ποὺ
κρατεῖ φλόγα
καὶ λάμπ' ἡ δάδα ἀρματωμένη στὴ
δεξιὰ τοῦ
καὶ μὲ χρυσὰ ψηφιά, "Θὰ κάψω,
λέει, τὴν πόλιν."

Πάνω σὲ τέτοιο ἀντρα στείλε... ποῖο
νὰ στείλῃς;
ποιὸς νάβγῃ ἐμπρὸς τοῦ ἀδείλιαστος
στὶς καυχῆσές τοῦ;

ΕΤΕΟΚΛΗΣ

Κέρδος γιὰ μας κι αὐτὸ πάνω στο
κέρδος τάλλο·
γι' ἀνθρώπους, πόχει πάθει ὁ νοῦς
καὶ παραδέρνουν,
ἀληθινὸς κατήγορος γίνεταί ἡ
γλῶσσα.
Κι ὁ Καпанέας εἶν' ἐτοιμὸς ἀπ' τίς
φοβέρες

στὰ ἔργα νὰ 'ρθῇ καὶ τοὺς θεοὺς
καταφρονόντας

πέμπει γεγωνὰ Ζηνὶ κυμαίνοντ' ἔπη·
πέποιθα δ' αὐτῷ ξὺν δίκη τὸν
πυρφόρον

το στόμα του σε μπόσικια χαρά
γυμνάζει,
κ' ἐνὼ εἶν' αὐτὸς θνητός,
βροντοφωνάει του Δία
ψηλά στον ουρανὸ
φουρτουνιασμένα λόγια.
Μα ἐγνοία του, ἐλπίζω, πῶς καθὼς
του ἀξίζει θάρθη

445 ἦξιν κεραυνόν, οὐδὲν ἐξηκασμένον
μεσημβρινοῖσι θάλπεσιν τοῖς ἡλίου.
ἀνὴρ δ' ἐπ' αὐτῷ, κεῖ στόμαργός
ἐστ' ἄγαν,
αἶθων τέτακται λῆμα, Πολυφόντου
βία,
φερέγγυον φρούρημα, προστατηρίας

ἀπάνου του του κεραυνοῦ ἡ φωτιά,
πού διόλου
με ἡλίου μεσημερνοῦ τη κάψα δε θα
μοιάζει.
Ὅσο ἀπὸ μας, στο πείσμα της
αχρείας του γλώσσας,
ἔχει κι ὅλα ταχθῇ παλληκάρι ἀντικρὺ
του,
πού το λέει ἡ καρδιά του, ὁ ἀντρείας
ὁ Πολυφόντης
φύλακας ἀξίος μπιστεμοῦ, γιατί τον
σκέπει

450 Ἀρτέμιδος εὐνοίαισι σύν τ' ἄλλοις
θεοῖς.
λέγ' ἄλλον ἄλλαις ἐν πύλαις
εἰληχότα.

προστάτισσά του ἡ Ἀρτέμιδα κ' οἱ
θεοὶ οἱ ἄλλοι.
λέγε ἄλλον τώρα σ' ἄλλη πύλη
κληρωμένο.

Χορός

ὅλοιθ' ὃς πόλει μεγάλ' ἐπεύχεται,
κεραυνοῦ δέ νιν βέλος ἐπισχέθου,
πρὶν ἐμὸν ἐσθορεῖν δόμον, πωλικῶν

ΧΟΡΟΣ

Κακιά ὥρα να τον βρῇ πού για την
πόλη
τέτοιες ξερνάει κατάρες καὶ το βόλι
του κεραυνοῦ ας τον σταματήση,
πρὶν μέσ' στα σπίτια μου χυμίσῃ
κι ἀπ' την παρθενικιά μου τη
φωλιά

455 θ' ἐδωλίων ὑπερκόπῃ
δορί ποτ' ἐκλαπάξαι.

με κοντὰρι περήφανο με
ξεπορτίση.

Ἄγγελος

καὶ μὴν τὸν ἐντεῦθεν λαχόντα πρὸς
πύλαις
λέξω· τρίτῳ γὰρ Ἐτεόκλῳ τρίτος
πάλος
ἐξ ὑπτίου ἠήδησεν εὐχάλκου
κράνους,

ΑΓΓΕΛΙΑΦΟΡΟΣ

Ποιος ἔπειτα κληρώθηκε καὶ για ποια
πύλη
τώρα θα πω· λοιπὸν του Ετεόκλου
τρίτου ὁ κλῆρος
πήδηξε ἀπὸ τ' ἀνάσκελο χάλκινο
κράνος,

460 πύλαισι Νηίστησι προσβαλεῖν λόχον.
ἵππους δ' ἐν ἀμπυκτῆρσιν
ἐμβριμωμένους
δινεῖ, θελούσας πρὸς πύλαις
πεπτωκέναι.
φιμοὶ δὲ συρίζουσι βάρβαρον

για να ρίξῃ το λόχο του στὶς Νηστὲς
πύλες.
Καὶ γύρο φέρνει τ' ἀτία του, πού
φρουμανίζουν
στα γκέμια θέλοντας να εἶχαν ριχτεῖ
στὶς πόρτες

τρόπον,
μυκτηροκόμποις πνεύμασιν
πληρούμενοι.

465 ἐσχημάτισται δ' ἀσπίς οὐ σμικρὸν
τρόπον·
ἀνὴρ [δ'·] ὀπλίτης κλίμακος
προσαμβάσεις
στείχει πρὸς ἐχθρῶν πύργον,
ἐκπέρσαι θέλων.
βοᾷ δὲ χοῦτος γραμμάτων ἐν
ξυλλαβαῖς,
ὥς οὐδ' ἂν Ἄρης σφ' ἐκβάλαι
πυργωμάτων.

470 καὶ τῷδε φωτὶ πέμπε τὸν φερέγγυον
πόλεως ἀπείργειν τῇσδε δούλιον
ζυγόν.

Ἑτεοκλής

πέμποιμ' ἂν ἤδη τόνδε, σὺν τύχῃ δέ
τῳ·
καὶ δὴ πέπεμπται κόμπον ἐν χεροῖν
ἔχων,
Μεγαρεύς, Κρέοντος σπέρμα τοῦ
σπαρτῶν
γένους,

475 ὅς οὔτι μάργων ἵππικῶν
φρυαγμάτων
βρόμον φοβηθεῖς ἐκ πυλῶν
χωρήσεται,
ἀλλ' ἢ θανῶν τροφεῖα πληρώσει
χθονί,
ἢ καὶ δύ' ἄνδρε καὶ πόλισμ' ἐπ'
ἀσπίδος
ἐλὼν λαφύροις δῶμα κοσμήσει
πατρός.

480 κόμπαζ' ἐπ' ἄλλῳ, μηδέ μοι φθόνει
λέγων.

Χορός

ἐπεύχομαι τῷδε μὲν εὐτυχεῖν, ἰὼ
πρόμαχ' ἐμῶν δόμων, τοῖσι δὲ
δυστυχεῖν.
ὥς δ' ὑπέραυχα βάζουσιν ἐπὶ πτόλει
μαινομένα φρενί, τῶς νιν

κι ἄγρια σφυρίζουν οἱ χημοί, πού ἀπ'
τα ρουθούνια
τα φουσκωμένα φουσομάνισμα
γιομίζουν.

Κ' ἡ ἀσπίδα του ἔχει διόλου ταπεινὸ
σημάδι,
έναν ὀπλίτη πού ανεβαίνει σκάλα
επάνω
σε πύργο ἐχθρῶν μ' ἀπόφαση γιὰ νὰ
τὸν πάρῃ·
καὶ με ψηφιά κι αὐτὸς φωνάζει
συθεμένα
πῶς οὔτε κι ὁ Ἄρης θὰ τὸν βγάλῃ
ἀπὸ τοὺς πύργους.

Λοιπὸν ἀντίκρυ καὶ σ' αὐτὸν στείλῃ
τὸν ἀξιὸν
ἀπὸ ζυγὸ σκλαβιάς τὴν πόλῃ μας νὰ
σώζῃ.

ΕΤΕΟΚΛΗΣ

Θάσπελλα εὐτὺς τέτοιοι πού λες· μ'
ἀπὸ μιά τύχῃ
ἔχει σταλή ἓνας κιόλα, πού τὴν
ἐπαρσὴ ἔχει
μόνον στὰ χέρια, ὁ Μεγαρέας, τοῦ
Κρέοντα σπέρμα
κι ἀπ' τῶν Σπαρτῶν τὸ γένος, πού δε
θὰ τρομάξῃ
τὸ λυσσασμένο χουγιατὸ ἀπ' τ'
αλογήσιο
φρουμάνισμα, νὰ πάρῃ πόδι ἀπὸ τίς
πύλες,
μὰ ἢ θὰ πληρώσῃ με τὸ γαῖμα τοῦ το
χρέος
στὴ γῇ πού τὸν ἀνάθρεψε, ἢ ἀφοῦ
θὰ πάρῃ
τοὺς δύο ἄντρες καὶ τὴν πόλῃ
πούναι στὴν ἀσπίδα,
θὰ τὰ στολίσῃ λάφυρα στὸ πατρικὸ
τοῦ.

Ἄλλου καύχησες 'πὲς καὶ μὴ μου τίς
ζηλεύεις.

ΧΟΡΟΣ

Γιὰ σε τὴν νίκη, ὦ τῶν σπιτιῶν μου
πρόμαχε,
παρακαλοῦν οἱ εὐχές μου κι ὀλεθρο
γιὰ κείνους·
κι ἔτσ' ὅπως γιὰ τὴν πόλῃ μας

485 Ζεὺς νεμέτωρ ἐπίδοι κοταίνων.

Ἄγγελος

τέταρτος ἄλλος, γείτονας πύλας ἔχων

Ἵογκας Ἀθήνας, ξὺν βοῇ παρίσταται,

Ἴππομέδοντος σχῆμα καὶ μέγας τύπος·

ἄλω δὲ πολλήν, ἀσπίδος κύκλον λέγω,

490 ἔφριξα δινήσαντος· οὐκ ἄλλως ἐρῶ.
ὁ σηματουργὸς δ' οὐ τις εὐτελὴς ἄρ' ἦν

ὅστις τόδ' ἔργον ὥπασεν πρὸς ἀσπίδι,

Τυφῶν· ἵεντα πύρπνοον διὰ στόμα

λιγνὺν μέλαιναν, αἰόλην πυρὸς κάσιν·

495 ὄφρων δὲ πλεκτάναισι περίδρομον κύτος

προσηδᾶφισται κοιλογάστορος κύκλου.

αὐτὸς δ' ἐπηλάλαξεν, ἔνθεος δ' Ἄρει βακχᾷ πρὸς ἀλκὴν Θυιᾶς ὥς φόβον βλέπων.

τοιοῦδε φωτὸς πεῖραν εὔφυλακτέον·

500 Φόβος γὰρ ἤδη πρὸς πύλαις κομπάζεται.

Ἑτεοκλῆς

πρῶτον μὲν Ἵογκα Παλλάς, ἥτ' ἀγχίπολις,

πύλαισι γείτων, ἀνδρὸς ἐχθαίρουσ' ὕβριν,

εἶρξει νεοσσῶν ὥς δράκοντα

δύσχιμον·

ασύφταστα

καυχιολογοῦνται με βλαμμένα φρένα,

έτσι ας τους δη κι ο Δίας ο εκδικητής με βλέμματα οργισμένα.

ΑΓΓΕΛΙΑΦΟΡΟΣ

Τέταρτος ἄλλος, πού τις διπλανές τις πύλες

πήρε της Ἵογκας Αθηνάς, με βοή σιμώνει

γίγαντας στο κορμί καί στο παράστημα του,

ὁ Ἴππομέδοντας, πού ὅταν να γυρνᾷ τον εἶδα

στα χέρια αλώνι ολάκερο - τη στρογγυλή του

ασπίδα λέω - ανατρίχιασα καί δεν τ' αρνιούμαι.

Δε θάταν βέβαια ἓνας κοινὸς αὐτὸς τεχνίτης

πού τέτοια ἀπάνω της δουλειά του ἔχει σκαλίσει:

έναν Τυφῶνα, πού ἀπ' το

φλογοβόλο στόμα

βγάζει στριφτό καπνὸ, της φωτιάς μαύρο ἀδέρφι·

κι αρμαθιὲς φεῖδια στρώνουν γύρω το στεφάνι,

τον ἀνακουφωτὸ πού περιζώνει δίσκο.

Κι ὁ ἴδιος ρέκαζε ἀλαλά κι Ἄρη γιομάτος

λυσσάει γιὰ μάχη σα μαινάδα μ' ἄγρια μάτια.

Πρέπει λοιπὸν ἀπ' την ορμὴ τέτοιου ἐνὸς ἄντρα

καλὰ να φυλαχτούμε, γιὰτ' οἱ κομπασμοὶ του

ἀπὸ τώρα σκορποῦν το φόβο ἐμπρὸς στίς πύλες.

ΕΤΕΟΚΛΗΣ

Μα πρῶτα ἡ Ἵογκα ἡ Αθηνά, πού ἔξω ἀπ' τη Θήβα

κάθεται πλάϊ στην πύλη αὐτή,

ἐχθρεύοντάς του

την ἐπαρση, σαν ἄγριο φεῖδι ἀπ' τα πουλιά της

- Ἵπέρβιος δέ, κεδνὸς Οἴνοπος τόκος, θε ν' αποδιώξη · κ' ἔπειτα ὁ γενναῖος
 Υπέρβιος
 του Οἴνοπου ὁ γυιὸς διαλέχτηκε για
 νάβγη μπρος του,
 505 ἀνὴρ κατ' ἄνδρα τοῦτον ἡρέθη,
 θέλων
 ἐξιστορῆσαι μοῖραν ἐν χρεῖα τύχης,
 οὔτ' εἶδος οὔτε θυμὸν οὐδ' ὄπλων
 σχέσιν
 μωμητός, Ἑρμῆς δ' εὐλόγως
 ξυνήγαγεν.
 ἐχθρὸς γὰρ ἀνὴρ ἀνδρὶ τῷ
 ξυστήσεται,
 510 ξυνοίσετον δὲ πολεμίους ἐπ'
 ἀσπίδων
 θεοῦς· ὁ μὲν γὰρ πύρπνοον Τυφῶν
 ἔχει,
 Ἵπερβίῳ δὲ Ζεὺς πατὴρ ἐπ' ἀσπίδος
 σταδαῖος ἦσται, διὰ χερὸς βέλος
 φλέγων·
 κοῦπω τις εἶδε Ζῆνά που νικώμενον.
 515 τοιάδε μέντοι προσφίλεια δαιμόνων·
 πρὸς τῶν κρατούντων δ' ἐσμέν, οἱ
 δ' ἡσσωμένων,
 εἰ Ζεὺς γε Τυφῶ καρτερώτερος
 μάχη·
 519 εἰκὸς δὲ πράξειν ἄνδρας ὧδ'
 ἀντιστάτας,
 518 Ἵπερβίῳ τε πρὸς λόγον τοῦ σήματος
 σωτήρ
 520 γένοιτ' ἂν Ζεὺς ἐπ' ἀσπίδος τυχών.

Χορός

πέποιθα <δὴ> τὸν Διὸς ἀντίτυπον
 ἔχοντ'
 ἄφιλον ἐν σάκει τοῦ χθονίου δέμας
 δαίμονος, ἐχθρὸν εἴκασμα βροτοῖς τε
 καὶ δαροβίοισι θεοῖσιν,

θε ν' αποδιώξη · κ' ἔπειτα ὁ γενναῖος
 Υπέρβιος
 του Οἴνοπου ὁ γυιὸς διαλέχτηκε για
 νάβγη μπρος του,
 πού ξέρει το γραφτό της μοίρας ν'
 αντικρύση,
 ὅταν θα τύχ' ἡ ἀνάγκη, καὶ κανεῖς
 ψεγάδι
 στη λεβεντιά καὶ την αντρεία κι
 αρματωσιά του
 δε θα του βρῇ· κι ορθά ὁ Ερμῆς τους
 ἔχει σμίξει·
 ἐχθρὸς μ' ἐχθρὸ θα 'ρθοῦν στα χέρια
 αὐτὸς καὶ κείνος
 κι ἐχθροὺς με τίς ἀσπίδες των θεοῦς
 θα κρούξουν·
 γιὰτ' ἔχει ὁ ἕνας τον Τυφῶνα, που
 ἀπ' το στόμα
 βγάζει φωτιές· στοῦ Υπέρβιου πάλι
 την ἀσπίδα
 στητός ὁ Δίας τον κεραυνὸ κρατᾷ
 στα χέρια,
 κι ὁ Δίας να νικηθῇ, κανεῖς ποτέ δεν
 τὸ εἶδε.

(Τέτοιους λοιπὸν ἔχουν θεοῦς να
 τους φυλάγουν,
 κι εἴμαστε με των νικητῶν εμεῖς το
 μέρος
 κι ἐκεῖνοι με των νικημένων ἀφοῦ
 βέβαια
 εἶναι πιο δυνατὸς ἀπ' τον Τυφῶνα ὁ
 Δίας·

καὶ το ἴδιο, φυσικὰ, καὶ με τους δυὸ
 θα τύχη,

καὶ τον Υπέρβιο, σύμφωνα με το
 ἐμβλημα του,

θε να γλυτώσῃ ὁ Δίας, πὸχει στην
 ἀσπίδα.

ΧΟΡΟΣ

Πιστεύω ἐκεῖνος, πὸχει στην ἀσπίδα
 του
 το γυιὸ της Γῆς, τον ἄγριο ἀντίμαχο
 του Δία,
 εἰκόνα στους θνητοὺς ἀνθρώπους
 μισητῇ
 καὶ στους θεοὺς πού αἰώνια ζουν στα
 οὐράνια ὕψη,

525 πρόσθε πυλᾶν κεφαλὰν ἰάψειν.

Ἄγγελος

οὕτως γένοιτο. τὸν δὲ πέμπτον αὖ
λέγω,
πέμπταισι προσταχθέντα Βορραίαις
πύλαις,
τύμβον κατ' αὐτὸν Διογενοῦς
Ἀμφίονος·
ὅμνυσι δ' αἰχμὴν ἣν ἔχει μάλλον
θεοῦ

530 σέβειν πεποιθὼς ὁμμάτων θ'
ὑπέρτερον,
ἧ μὲν λαπάξειν ἄστρῳ Καδμείων βίᾳ
Διός· τόδ' αὐδ' ἄ μὲν μητρὸς ἐξ ὀρεσκόου
βλάστημα καλλίπρωρον, ἀνδρόπαις
ἀνήρ·
στείχει δ' ἴουλος ἄρτι διὰ παρηίδων,

535 ὥρας φυούσης, ταρφὺς ἀντέλλουσα
θρίξ.
ὁ δ' ὠμόν, οὔτι παρθένων
ἐπώνυμον,
φρόνημα, γοργὸν δ' ὅμμ' ἔχων,
προσίσταται.
οὐ μὲν ἀκόμπαστός γ' ἐφίσταται
πύλαις·
τὸ γὰρ πόλεως ὄνειδος ἐν
χαλκηλάτῳ

540 σάκει, κυκλωτῶ σώματος
προβλήματι,
Σφίγγ' ὠμόσιτον
προσμεμηχανημένην
γόμφοις ἐνώμα, λαμπρὸν
ἔκκρουστον δέμας,
φέρει δ' ὑφ' αὐτῇ φῶτα Καδμείων
ἕνα,
ὥς πλεῖστ' ἐπ' ἀνδρὶ τῷδ' ἰάπτεσθαι
βέλη.

545 ἐλθὼν δ' ἔοικεν οὐ καπηλεύσειν
μάχην,
μακρὰς κελεύθου δ' οὐ καταισχυνεῖν

την κεφαλὴ του την κακή
στὶς πύλες μας μπροστὰ πῶς θα
συντρίψῃ.

ΑΓΓΕΛΙΑΦΟΡΟΣ

Ο θεός να δώσῃ· κι ἐρχομαι στον
πέμπτο τώρα
που τάχτηκε στη Βορεινὴ την
πέμπτη πύλη,
στοῦ Ἀμφίονα του Διογέννητου
κοντὰ το μνήμα·
κι ομῶναι στο κοντάκι αὐτὸς πόχει
στο χέρι
καί πού με πίστη το τιμὰ κι ἀπ' το
θεό του

κι ἀπὸ το φῶς του πιότερο, πῶς θα
κουρσέψῃ
την πόλη των Καδμείων καὶ στοῦ Δία
το πείσμα.

Ἔτσι μιλάει κι αὐτός, ωριόκορμος
βλαστάρη

ἀπὸ βουνήσια μάννα, ἀντρώπαιδο
λεβέντης,
που ὅτι καὶ ξεμυτᾷ στο μάγουλο
του τάνθος,

σγουρῆς τρίχας πυκνῆς που ἡ πρώτ'
ἡ νιότη ἀδρύνει.

Κι ὁμως μ' ἀγριαν ορμῇ, ποὺ διόλου
δεν ταιριάζει

με το παρθενικὸ ὄνομα του, καί με
κάτι

μάτια ποὺ βγάζουν σπύθες, καταδῶ
ζυγώνει

ὁ Ἀρκαδηνὸς Παρθενοπαῖος· ποὺ
ἐνῶ εἶναι ξένος,

με τα ὅλα του ἐννοεῖ το χρέος της
θροφῆς του

να ξεπλερώσῃ στο Ἀργός· κι ἦρθε,
φαίνεται, ὅχι

να ἐμπορευτῇ τὸν πόλεμο, κι οὐδὲ
τὸ δρόμο

το μακρυνὸ ποὺ διάβηκε, να τὸν
ντροπιάσῃ.

Κι ἀκόμπαστος κι αὐτὸς στὶς πύλες
μπρος δε στέκει·

γιατί το ντροπιάσμα της πόλης μας
ἀπάνω

στὴ χάλκινη του ἀσπίδα, σκέπη του

πόρον,
Παρθενοπαῖος Ἀρκάς· ὁ δὲ τοιόσδ' ἄνῆρ
μέτοικος, Ἄργει δ' ἐκτίνων καλὰς
τροφάς,
πύργοις ἀπειλεῖ τοῖσδ' ἃ μὴ κραίνοι
θεός.

Ἑτεοκλῆς

- 550 εἰ γὰρ τύχοιεν ὧν φρονοῦσι πρὸς
θεῶν,
αὐτοῖς ἐκείνοις ἀνοσίοις
κομπάσασιν·
ἢ τᾶν πανώλεις παγκάκως τ'
ὀλοίατο.
ἔστιν δὲ καὶ τῷδ', ὃν λέγεις τὸν
Ἀρκάδα,
ἄνῆρ ἄκομπος, χεὶρ δ' ὀρᾷ τὸ
δράσιμον,
555 Ἄκτωρ ἀδελφὸς τοῦ πάρος
λελεγμένου·
ὃς οὐκ ἐάσει γλῶσσαν ἐργμάτων
ἄτερ
ἔσω πυλῶν ῥέουσιν ἀλδαίνειν κακά,
οὐδ' εἰσαμεῖψαι θηρὸς ἐχθίστου
δάκους
εἰκὼ φέροντα πολεμίας ἐπ' ἀσπίδος·
560 ἢ ἔωθεν εἴσω τῷ φέροντι μέμψεται,
πυκνοῦ κροτησμοῦ τυγχάνουσ' ὑπὸ
πόλιν.
θεῶν θελόντων τᾶν ἀληθεύσαιμ'
ἐγώ.

Χορός

- ἰκνεῖται λόγος διὰ στηθέων,
τριχὸς δ' ὀρθίας πλόκαμος ἴσταται,
565 μεγάλα μεγαληγόρων κλυοῦσα
ἀνοσίων ἀνδρῶν. εἴθε γὰρ
θεοὶ τοῦδ' ὀλέσειαν ἐν γᾶ.

κορμιοῦ του,
στριφογυρνούσε: καρφωτὴ με τέχνη
εἰκόνα
ξώκρουστη, φανταχτὴ, της
ωμοφάγας Σφίγγας
μ' ἓναν κάτω ἀπ' τὰ νύχια της ἀπ'
τοὺς Καδμείους,
ποὺ ἐπάνω του τὰ πιότερα νὰ
χτυποῦν βέλη.

ΕΤΕΟΚΛΗΣ

Νάταν ἀπ' τοὺς θεοὺς τὰ ἐπὶ χεῖρα νὰ
βρίσκαν
τῶν λογισμῶν τῶν, καὶ νὰ χάνονταν
πανάθλια
μαζὶ με κείνες τὶς ἀνόσιες καύχησές
τῶν.
Μα καὶ γι' αὐτὸ σου τὸν Ἀρκάδα
βρίσκειτ' ἓνας
με δίχως κομπασμοὺς, μα ποὺ ἡ
δεξιὰ του βλέπει
τί ἔχει νὰ κάνῃ - ὁ Ἀχτορας, ἀδερφός
τάλλου
ποὺ εἶπαμε πρὶν ποὺ δε θ' ἀφήσῃ
ἐτσι μιὰ γλώσσα
δίχως φράχτες νὰ πλημμυρήσῃ μες
στὰ κάστρα
γιὰ νὰ πληθύνῃ συμφορές, οὔτε καὶ
νάμπη
στὴν πόλῃ ἐκεῖνος, πόχει τὴν εἰκόνα
τάγριου
καὶ μισητοῦ θεριοῦ σ' ἐχθρικὰ
ασπίδα ἐπάνω·

μ' ἀπ' ὅξω αὐτὴ, παράπονα μαζὶ τοῦ
θάχῃ,
ὅταν θὰ τρώῃ πυκνὲς κρουξιὲς κάτω
ἀπ' τὴν πόλῃ.
Καὶ πρῶτα ὁ θεός, πιστεύω πὼς δε
θάβῃ ψεύτης.

ΧΟΡΟΣ

Περνάει ὁ φόβος μες στὰ στήθια
μου
κι ὀρθὲς σηκώνονται τῆς κεφαλῆς
μου οἱ τρίχες
ν' ἀκούω τὰ μεγάλα λόγια τῶν,
ποὺ ἀπὸ μεγάλο οἱ ἀνόσιοι
κομπάζουν στόμα.
Μα ἄμποτε νὰ τοὺς ξολοθρέψουν

- Ἄγγελος**
 ἔκτον λέγοιμ' ἄν ἄνδρα
 σωφρονέστατον,
 ἀλκὴν τ' ἄριστον μάντιν, Ἀμφιάρεω
 βίαν·
- 570 Ὅμολωσίην δὲ πρὸς πύλαις
 τεταγμένος
 κακοῖσι βάζει πολλὰ Τυδέως βίαν·
 τὸν ἀνδροφόντην, τὸν πόλεως
 τάρακτορα,
 μέγιστον Ἄργει τῶν κακῶν
 διδάσκαλον,
 Ἐρινύος κλητῆρα, πρόσπολον
 φόνου,
- 575 κακῶν τ' Ἀδράστῳ τῶνδε
 βουλευτήριον.
 καὶ τὸν σὸν αὔθις προσθοῶν
 ὁμόσπορον,
 ἐξυπτιάζων ὄμμα, Πολυνείκους βίαν,
 δῖς τ' ἐν τελευτῇ τοῦνομ'
 ἐνδατούμενος,
 καλεῖ. λέγει δὲ τοῦτ' ἔπος διὰ στόμα·
- 580 ἥ τοῖον ἔργον καὶ θεοῖσι προσφιλές,
 καλόν τ' ἀκοῦσαι καὶ λέγειν
 μεθυστέροις,
 πόλιν πατρώαν καὶ θεοὺς τοὺς
 ἐγγενεῖς
 πορθεῖν, στράτευμ' ἐπακτὸν
 ἐμβεβληκότα;
 μητρός τε πηγὴν τίς κατασβέσει
 δίκη;
- 585 πατρίς τε γαῖα σῆς ὑπὸ σπουδῆς δορὶ καὶ πῶς τὴν πατρικὴν σου γῆν,
 ἀλοῦσα πῶς σοι ξύμμαχος
 γενήσεται;
 ἔγωγε μὲν δὴ τήνδε πιαυῶ χθόνα,
 μάντις κεκευθὼς πολεμίας ὑπὸ
 χθονός.
- 590 μαχώμεθ', οὐκ ἄτιμον ἐλπίζω
 μόρον."
- οἱ θεοὶ
 σ' αὐτὸ το χῶμα.
 ΑΓΓΕΛΙΑΦΟΡΟΣ
 Τώρα ἔρχομαι στὸν ἔχτον, ἄνθρωπο
 με γνῶση
 κι ἀντρεία ξεχωριστή, τὸν Ἀμφιάραο
 μάντη·
 αὐτὸς στημένος μπρος στὴν πύλη
 Ὅμολωῖδα
 μ' ἓνα σωρὸ βρισιές φορτώνει τὸν
 Τυδέα,
 τὸ φονιά, πού τὴ χώρα του ἔφερε
 ἄνω κάτω,
 τὸν πιο μεγάλο τοῦ κακοῦ δάσκαλο
 στ' Ἄργος,
 τοῦ θανάτου ὑπουργό, τῆς Ἐρινύας
 κλητῆρα,
 τὸ σύμβουλο, γιὰ τὰ κακὰ ὅλα αὐτά,
 τοῦ Ἀδράστου.
 Κ' ἔπειτα πάλι βλέποντας τὸν ἀδερφό
 σου,
 με μάτια ἀνάστροφα τοῦ κράζει:
 "Πολυνείκη"
 —χωρίζοντας σε δυο στὸ τέλος τ'
 ὀνόματά του—
 καὶ τέτοια λέει τὸ στόμα τοῦ· "εἴν'
 αὐτὸ πρᾶγμα
 ποὺ νὰ το στρέγουν οἱ θεοί; κι εἶναι
 τιμὴ σου
 γιὰ νὰ τ' ἀκούν οἱ ἀπόγονοι καὶ νὰ το
 λένε,
 πῶς ξένον ἔφερες στρατὸ γιὰ νὰ
 ρημάξης
 τὴ χώρα τῶν πατέρων σου καὶ τοὺς
 θεοὺς τῆς;
 ποιά δίκη, πες, τὰ δάκρυα μάννας θὰ
 στεγνώσει;
- 585 πατρίς τε γαῖα σῆς ὑπὸ σπουδῆς δορὶ καὶ πῶς τὴν πατρικὴν σου γῆν,
 ἀλοῦσα πῶς σοι ξύμμαχος
 γενήσεται;
 ἔγωγε μὲν δὴ τήνδε πιαυῶ χθόνα,
 μάντις κεκευθὼς πολεμίας ὑπὸ
 χθονός.
- 590 μαχώμεθ', οὐκ ἄτιμον ἐλπίζω
 μόρον."
- μα εμπρός! κι ἐλπίζω νὰ μὴν πέσω
 δίχως δόξα.

τοιαῦθ' ὁ μάντις ἀσπὶδ' εὐκῆλως
ἔχων
πάγχαλκον ἠΰδα· σῆμα δ' οὐκ ἐπῆν
κύκλῳ.
οὐ γὰρ δοκεῖν ἄριστος, ἀλλ' εἶναι
θέλει,
βαθεῖαν ἄλοκα διὰ φρενὸς
καρπούμενος,
ἔξ ἧς τὰ κεδνὰ βλαστάνει
βουλεύματα.

595 τούτῳ σοφούς τε κάγαθούς
ἀντηρέτας
πέμπειν ἐπαινῶ. δεινὸς ὃς θεοὺς
σέβει.

Ἑτεοκλῆς

φεῦ τοῦ ξυναλλάσσοντος ὄρνιθος
βροτοῖς
δίκαιον ἄνδρα τοῖσι δυσσεβεστέροις,
ἐν παντὶ πράγει δ' ἔσθ' ὁμιλίας
κακῆς

600 κάκιον οὐδέν, καρπὸς οὐ κομιστέος·
ἄτης ἄρουρα θάνατον ἐκκαρπίζεται.
ἢ γὰρ ξυνεισβάς πλοῖον εὐσεβῆς
ἀνὴρ
ναύταισι θερμοῖς καὶ πανουργίᾳ τινὶ
ὄλωλεν ἀνδρῶν σὺν θεοπτύστῳ
γένει,

605 ἢ ξὺν πολίταις ἀνδράσιν δίκαιος ὦν
ἐχθροξένοις τε καὶ θεῶν ἀμνήμοσιν,
ταῦτοῦ κυρήσας ἐκδίκως
ἀγρεύματος,
πληγεῖς θεοῦ μάστιγι παγκοίνῳ
'δάμη.

οὕτως δ' ὁ μάντις, υἱὸν Οἰκλέους
λέγω,

Τέτοια ἔλεγε, χωρὶς ἐπιδειξες
κρατόντας
την ολόχαλκη ἀσπίδα του· κι οὐτε
κανένα
σημάδι ἦταν ἐπάνω της· γιατί δε
θέλει
να φαίνεται ξεχωριστός, μα νάναι
αλήθεια
βαθὺ καρπολογώντας μες στο νοῦ
του αὐλάκι,
ἀπ' οὐθε οἱ καλοστόχαστες βουλές
βλασταίνουν.
Σ' αὐτὸν ἀντίκρυ φρόνιμους κι
ἀντρείους να στείλῃς
— ἡ γνώμη μου εἶναι — ἀντίπαλους·
γιατ' ὁποῖος
σέβεται τοὺς θεοὺς, να τον φοβάσαι
πρέπει.

ΕΤΕΟΚΛΗΣ

Αλλοῖμονο, ποῖα τύχη σμίγει ἐδῶ
στον κόσμο
τον δίκαιο ἄνθρωπο μαζί με τοὺς πιο
ἀνόμους!
Σαν τὴ κακὴ τὴ συντροφιά χειρότερο
ἄλλο
δεν εἶναι σε καμμιά δουλειά, καὶ να
σοδέψῃς
μὴν καρτεράς καρπὸ ἀπ' αὐτὴ· ἀπ'
τὰ χωράφια
τῆς ἀμαρτίας θάνατος
καρπολογιέται.
Ἀν ἓνας θεοφοβούμενος στο ἴδιο
καράβι
βρεθῇ με ναύτες ἐτοιμοὺς για κάποιο
κρίμα,
πάει, χάθηκε μαζί με τὴν ἀντίθετη
φάρα.

Κι' ἀν ζῇ, αὐτὸς δίκαιος ἄνθρωπος,
με συντοπίτες
ἐχθροξένους καὶ ποὺ θεὸς δε
λογαριάζουν,
θα πάῃ χαμένος ἀδίκᾳ μες στο ἴδιο
δίχτυ
κι ἀπ' τὸ ἴδιο χτύπημα θεοῦ, που
ὅλους θέ νάβρῃ.
Ἔτσι τώρα κι αὐτὸς τοῦ Οἰκλέα ὁ
γυιὸς ὁ μάντης,

- 610 σώφρων δίκαιος ἀγαθὸς εὐσεβὴς ἀνὴρ,
 μέγας προφήτης, ἀνοσίοισι συμμιγείς
 θρασυστόμοισιν ἀνδράσιν βία φρενῶν,
 τείνουσι πομπὴν τὴν μακρὰν πάλιν μολεῖν,
 Διὸς θέλοντος ξυγκαθελκυσθήσεται. φρόνιμος ἀντρας, δίκαιος, εὐσεβὴς κι
 αντρεῖος,
 μέγας προφήτης, μια που δίχως να
 το θέλη,
 με ἀνόσιους, αυθαδόστομους ἐσμιξ'
 ἀνθρώπους,
 πού τραβούν το μακρὺ να πάρουν
 δρόμο πίσω,
 μες στα ἴδια δῖχτυα θα συρθῇ— αν
 θεὸς θέλη.
- 615 δοκῶ μὲν οὖν σφε μὴδὲ προσβαλεῖν πύλαις
 οὐχ ὥς ἄθυμος οὐδὲ λήματος κάκῃ,
 ἀλλ' οἶδεν ὥς σφε χρὴ τελευτῆσαι μάχη,
 εἰ καρπὸς ἔσται θεσφάτοισι Λοξίου·
 φιλεῖ δὲ σιγᾶν ἢ λέγειν τὰ καίρια. Μα ἐγὼ φοβούμαι πῶς αὐτὸς οὔτε
 θα ορμήσῃ
 στίς πύλες καν, κι ὄχι γιατί του λείπει
 αντρεία
 καὶ δεν το λέει ἡ καρδιά του, μα
 γιατί το ξέρει
 πῶς ἀφευχτα νεκρὸς στη μάχη θενά
 πέσῃ,
 αν του Ἀπόλλωνα οἱ χρησμοὶ δεν
 εἶναι στειροί,
- 620 ὅμως δ' ἐπ' αὐτῷ φῶτα, Λασθένους βίαν,
 ἐχθρόξενον πυλωρὸν ἀντιτάξομεν,
 γέροντα τὸν νοῦν, σάρκα δ' ἠβῶσαν φύει,
 ποδῶκες ὄμμα, χεῖρα δ' οὐ βραδύνεται
 παρ' ἀσπίδος γυμνωθὲν ἀρπάσαι δόρυ. καὶ ξέρει ἢ να σωπαίνει, ἢ τα πρεπά
 να λήῃ.
 Μα ὅπως καὶ νάναι, ἀντίκρυ καὶ σ'
 αὐτὸν θα στήσω
 ἐχθρόξενο φρουρὸ της πύλης, το
 Λαστένη,
 γέρο στο νοῦ, μα ἔχει κορμὶ
 παλληκαρίσιο,
 γρηγορόδρομο μάτι κι ὄχι οκνὸ το
 χέρι
 ν' ἀρπά του ἐχθροῦ τ' ἀπόσκεπα με
 το κοντάρι.
- 625 θεοῦ δὲ δῶρόν ἐστιν εὐτυχεῖν βροτούς.
Χορός
 κλύοντες θεοὶ δικαίας λιτὰς
 ἀμετέρας τελεῖθ', ὥς πόλις εὐτυχῇ,
 δορίπονα κάκ' ἐκτρέποντες <ἐς> γᾶς
 ἐπιμόλους· πύργων δ' ἔκτοθεν Μα δῶρο του θεοῦ στον πόλεμο
 εἶναι ἡ νίκη.
ΧΟΡΟΣ
 Δόστε στην πόλῃ μας τὴ νίκη
 εσεῖς, θεοί,
 τα δίκια μας ἀκούονται παρακάλια
 καὶ στρέψετ' ὅλη του πολέμου την
 οργή
 σ' αὐτῶν, πού πλάκωσαν τη γῆ
 μου, τα κεφάλια·
 τον κεραυνὸ του ὁ Δίας ας ρίξῃ
 ἔξω ἀπ' τους πύργους καὶ να τους
 σύντριψῃ.
- 630 βαλὼν Ζεὺς σφε κάνοι κεραυνῷ. **Ἄγγελος**
 τὸν ἑβδομον δὴ τόνδ' ἐφ' ἐβδόμαις ΑΓΓΕΛΙΟΦΟΡΟΣ
 Ο ἑβδομος τώρα πού στην ἑβδομῃ

- πύλαις
 λέξω, τὸν αὐτοῦ σοῦ κασίγνητον,
 πόλει
 οἷας ἀρᾶται καὶ κατεύχεται τύχας·
 πύργοις ἐπεμβὰς κάπικηρυχθεῖς
 χθονί,
- 635 ἀλώσιμον παιᾶν' ἐπεξιακχάσας,
 σοὶ συμφέρεσθαι καὶ κτανῶν θανεῖν
 πέλας,
 ἢ ζῶντ' ἀτιμαστῆρα τὼς ἀνδρηλάτην
 φυγῇ τὸν αὐτὸν τόνδε τείσασθαι
 τρόπον.
 τοιαῦτ' αὐτεῖ καὶ θεοὺς γενεθλίου
- 640 καλεῖ πατρώας γῆς ἐποπτῆρας λιτῶν
 τῶν ὧν γενέσθαι πάγχυ Πολυνείκους
 βία.
 ἔχει δὲ καινοπηγές εὐκυκλον σάκος
 διπλοῦν τε σῆμα
 προσμεμηχανμένον.
- χρυσήλατον γὰρ ἄνδρα τευχηστήν
 ἰδεῖν
- 645 ἄγει γυνή τις σωφρόνως ἡγουμένη.
 Δίκη δ' ἄρ' εἶναί φησιν, ὡς τὰ
 γράμματα
 λέγει "κατάξω δ' ἄνδρα τόνδε καὶ
 πόλιν
 ἔξει πατρῶων δωμάτων τ'
 ἐπιστροφάς."
 τοιαῦτ' ἐκείνων ἐστὶ τάξευρήματα.
- 650 [σὺ δ' αὐτὸς ἤδη γνῶθι τίνα πέμπειν
 δοκεῖ·]
 ὡς οὐποτ' ἀνδρὶ τῷδε
 κηρυκευμάτων
 μέμψη, σὺ δ' αὐτὸς γνῶθι
 ναυκληρεῖν πόλιν.
Ἑτεοκλῆς
 ὦ θεομανές τε καὶ θεῶν μέγα
- τὴν πύλην
 στέκετ' ἀντίκρυ, ὁ ἴδιος ὁ ἀδερφός
 σου, ἄκου
 τί καταριέται κ' εὐχεται νὰ βροῦν τὴν
 πόλην·
 Αφοῦ τοὺς πύργους μας πατήσῃ καὶ
 τῆς χώρας
 ἀρχοντας κηρυχθῇ, τῆς νίκης ν'
 ἀλαλάξῃ
 τὸν παιᾶνα, κι ἔπειτα νὰ μετρηθῇ με
 σένα
 κ' ἢ σε σκοτώσῃ καὶ νεκρὸς δίπλα
 σου πέσῃ,
 ἢ, ζωντανός, σου ἐκδικηθῇ τὴν
 ἀτιμία
 τῆς ἐξορίας τοῦ διώχνοντάς ἐτσι καὶ
 σένα.
 Τέτοια φωνάζει κρίζοντας ὁ
 Πολυνείκης
- τοὺς γενεθλίου θεοὺς τῆς πατρικῆς
 τῆς χώρας
 γιὰ νὰ ἐπιβλέψουν τίς εὐχὲς τοῦ
 πέρα ὡς πέρα.
 Καὶ νῆα κρατεῖ ὀλοστρόγγυλη στὸ
 χέρι ἀσπίδα
 μ' ἐπάνω τῆς διπλὸ σημάδι
 δουλεμένο·
 ἓναν πολεμιστὴ φτιασμένο ἀπὸ
 χρυσάφι
- μιὰ γυναῖκα ὁδηγᾷ, ποὺ σεμνὰ πάει
 ἐμπρός τοῦ
 πῶς νάναι τάχα ἡ Δίκη αὐτῇ, καθὼς
 το λένε
 τὰ γράμματα "Θα ξαναφέρω αὐτὸν
 νὰ πάρῃ
 πίσω τὴ χώρα καὶ τὰ πατρικά τοῦ
 σπιτία."
 Τέτοιες εἶναι λοιπὸν οἱ φαντασίες
 ἐκείνων·
- μὰ βέβαια παράπονο λέω νὰ μὴν
 ἔχῃς
 γι' αὐτὰ τὰ νῆα ποὺ σου ἔφερα· μὰ ὁ
 ἴδιος τώρα
 κρίνε πῶς τὸ καράβι μας θὰ
 τιμονέψῃς.
ΕΤΕΟΚΛΗΣ
 ὦ θεομίσσητ' ἐσύ καὶ πολὺ

- στύγος,
 655 ὦ πανδάκρυτον ἄμὸν Οἰδίπου γένος· του Οιδίπου η παντοδάκρυτη γενιά
 ὦμοι, πατὸς δὴ νῦν ἄραι δική μου,
 τελεσφόροι. ὦμέ! και πιάνουν τώρα οι πατρικές
 ἀλλ' οὔτε κλαίειν οὔτ' ὀδύρεσθαι κατάρες.
 πρέπει, Μα δεν ταιριάζουν κλάματα ουδέ
 μὴ καὶ τεκνωθῇ δυσφορώτερος μοιρολόγια
 γόος. μήπως κι ἄλλος πιο αβάσταχτος
 ἐπωνύμῳ δὲ κάρτα, Πολυνείκει ξεσπάση θρήνος.
 λέγω, Ὅσο γι' αὐτόν, πού αξίζει αλήθεια τ'
 τάχ' εἰσόμεσθα τούπισημ' ὅποι τελεῖ, ὄνομά του,
 τον Πολυνείκη, γρήγορα θα ἰδοῦμε
 ὡς πόσο
 660 εἴ νιν κατάξει χρυσότευκτα το ἐμβλημα θα του στρέξῃ κι αν τον
 γράμματα φέρουν πίσω
 ἐπ' ἀσπίδος φλύοντα σὺν φοίτῳ τα χρυσά γράμματα πού πάνω στην
 φρενῶν. ασπίδα
 εἰ δ' ἡ Διὸς παῖς παρθένος Δίκη με της ψυχῆς του ξεχειλίζουνε τη
 παρῆν λύσσα.
 ἔργοις ἐκείνου καὶ φρεσίν, τάχ' ἂν Γιατί αν του παραστέκονταν του Δια
 τόδ' ἦν· η κόρη,
 ἀλλ' οὔτε νιν φυγόντα μητρόθεν Δίκη ἢ παρθένα, στα ἔργα του και τις
 σκότον, βουλές του,
 ἴσως να γίνονταν κι αὐτό· μα οὔτε
 σα βγήκε
 665 οὔτ' ἐν τροφαῖσιν, οὔτ' ἐφηβήσαντά απ' της μητέρας τα σκοτάδια, οὔτε
 πω, στα χρόνια
 οὔτ' ἐν γενείου ξυλλογῇ τριχώματος, πού μεγάλωνε κι ἐφτασε στα πρώτα
 Δίκη προσεῖδε καὶ κατηξιώσατο· νειάτα
 οὔδ' ἐν πατρώας μὴν χθονὸς κι οὔτε σαν πύκνωσαν οι τρίχες του
 κακουχία γενειοῦ του,
 οἷμαί νιν αὐτῷ νῦν παραστατεῖν η Δίκη καταδέχτηκε να τον κοιτάξῃ·
 πέλας. κι οὐδέ τώρα πιστεύω, πού ἦρθε να
 χαλάσῃ
 την πατρική του γῆ, πῶς πλάϊ του
 θενά στέκη·
 670 ἢ δῆτ' ἂν εἴη πανδίκως ψευδώνυμος ἢ ὅλως διόλου ψευτονόματη θέ
 Δίκη, ξυνοῦσα φωτὶ παντόλμῳ ναταν
 φρένας. η Δίκη, αν εἶχε συντροφιά με τέτοιον
 τούτοις πεποιθὼς εἶμι καὶ ἄντρα,
 ξυστήσομαι πού η τὸλμη του δε σταματά μπρος
 αὐτός· τίς ἄλλος μᾶλλον σ' ὅποιο κρίμα.
 ἐνδικώτερος; Σ' αὐτά ἔχοντας τα θάρρη μου
 ἄρχοντί τ' ἄρχων καὶ κασιγνήτῳ πηγαίνω ο ἴδιος
 κάσις, να του ἐβγῶ ἀντίκρυ· καὶ ποιος
 ἄλλος με ποιο δίκιο;
 ἄρχοντας μ' ἄρχοντα και μ' ἀδερφό

675 ἐχθρὸς σὺν ἐχθρῷ στήσομαι. φέρ'
ὥς τάχος
κνημίδας, αἰχμῆς καὶ πέτρων
προβλήματα.

Χορός

μή, φίλτατ' ἀνδρῶν, Οἰδίου τέκος,
γένῃ
ὀργὴν ὁμοῖος τῷ κάκιστ' αὐδωμένῳ·
ἀλλ' ἀνδρας Ἀργεῖοισι Καδμείους
ἄλις

680 ἐς χεῖρας ἐλθεῖν· αἷμα γὰρ
καθάρσιον.
ἀνδροῖν δ' ὁμαίμοιν θάνατος ὦδ'
αὐτοκτόνος,
οὐκ ἔστι γῆρας τοῦδε τοῦ
μιάσματος.

Ἐτεοκλῆς

εἵπερ κακὸν φέροι τις, αἰσχύνῃς ἄτερ
ἔστω· μόνον γὰρ κέρδος ἐν
τεθνηκόσι·

685 κακῶν δὲ κάσχωρ' οὐτὶν' εὐκλείαν
ἐρεῖς.

Χορός

τί μέμονας, τέκνον; μή τί σε
θυμοπληθῆς
δορίμαργος ἅτα φερέτω· κακοῦ δ'
ἔκβαλ' ἔρωτος ἀρχάν.

Ἐτεοκλῆς

ἐπεὶ τὸ πρᾶγμα κάρτ' ἐπισπέρχει
θεός,

690 ἴτω κατ' οὔρον κῦμα Κωκυτοῦ λαχὼν
Φοῖβω στυγηθέν πᾶν τὸ Λαΐου
γένος.

Χορός

ὠμοδακῆς σ' ἄγαν ἥμερος ἐξοτρύ-
νει πικρόκαρπον ἀνδροκτασίαν
τελεῖν
αἵματος οὐ θεμιστοῦ.

Ἐτεοκλῆς

ἀδερφός του

κ' ἐχθρός μ' ἐχθρό θα χτυπηθῶ.
Φέρτε μου ἀμέσως
τις κνημίδες, σκεπὴ γιὰ πέτρες καὶ
σαῖτες.

ΧΟΡΟΣ

Μη πολυαγάπητε, τοῦ Οἰδίου γυιέ,
μη γίνῃς
ὁμοῖος στο νοῦ μ' αὐτόν, πού ὅσ'
ἀκουσε τοῦ ἀξίζουν·
εἶν' ἀρκετὸ οἱ Καδμεῖοι με τοὺς
Ἀργεῖους ναρθοῦνε
στὰ χέρια· κι ἔχει καθαρό το τέτοιο
το αἷμα·
μα δυὸ ἀδερφῶν ὁ θάνατος ἔτσι ἀπ'
το ἴδιο
το χέρι τοὺς, ποτέ το κρίμ' αὐτὸ δε
λυώνει.

ΕΤΕΟΚΛΗΣ

Ἀν εἶναι δίχως ντροπίασμα το κακὸ
νάρθη,
καλῶς! γιὰτ' εἶν' γιὰ τοὺς νεκροὺς το
μόνο κέρδος·
μα κακὸ με ντροπή, μην πῆς πῶς
δόξα φέρνει.

ΧΟΡΟΣ

Τι ν' αὐτός, γυιέ μου, ὁ πειρασμός; ἡ
θεοβλάβη πού
με λύσσα πολεμόχαρη γιομίζει σου
το νοῦ;
μη σε ξεσύρη· τὴν ἀρχὴ πνίξε
πάθους κακοῦ.

ΕΤΕΟΚΛΗΣ

Μια πού το σπρώχνει ἔτσι ὁ θεὸς το
πράμα, ἀς πάη

πρῖμα στοῦ Κωκυτοῦ το γραμμένο
τῆς κύμα
ὅλη, στο Φοῖβο ἡ βδελυχή, τοῦ
Λαΐου ἡ γέννα.

ΧΟΡΟΣ

Πολύ ὠμοβόρα ἐπιθυμία σε
σπρώχνει, φονικὸ
να κάμῃς, πού πικρὸ θέ νάχη το
καρπὸ,
γιὰτ' εἶναι κρίμ' ἀντίθεο το αἷμα τ'
ἀδερφικό.

ΕΤΕΟΚΛΗΣ

695	φίλου γὰρ ἐχθρά μοι πατὺρ τάλαιν' ἀρὰ ξηροῖς ἀκλαύτοις ὄμμασιν προσιζάνει, λέγουσα κέρδος πρότερον ὑστέρου μόρου.	Γιατ' ἡ κακία μαύρη Κατάρρα ενός πατέρα καθόντας πλάϊ μου αδάκρυτη με ξερά μάτια μου λέει πὼς κέρδος μια ὥρα πρὶν ναρθῇ το τέλος.
	Χορός ἀλλὰ σὺ μὴ 'ποτρύνου· κακὸς οὐ κεκλή- ση βίον εὖ κυρήσας· μελάναιγες [δ'·] οὐκ	ΧΟΡΟΣ Μα εσύ μην παρασέρνεσαι· κι οὐτ' ἀναντρο κανεῖς θέ να σε πῇ πού πέτυχες να σώσης τη ζωή·
700	εἴσι δόμων Ἑρινύς, ὅταν ἐκ χερῶν θεοὶ θυσίαν δέχωνται;	τα σπίτια αφήνει φεύγοντας ἡ μαύρ' ἡ Ερινύς πού τη θυσία τους δέχονται οἱ θεοί.
	Ἑτεοκλῆς θεοῖς μὲν ἤδη πως παρημελήμεθα, χάρις δ' ἀφ' ἡμῶν ὀλομένων θαυμάζεται· τί οὖν ἔτ' ἂν σαίνοιμεν ὀλέθριον μόρον;	ΕΤΕΟΚΛΗΣ Οἱ θεοί! μα τώρα πια λίγο μας λογαριάζουν καὶ μόνο αξία στα μάτια τους ἔχει ο χαμὸς μας· τί να τον γαλιφεύουμε το χάρο ἀκόμα;
	Χορός	ΧΟΡΟΣ
705	νῦν ὅτε σοι παρέστακεν· ἐπεὶ δαίμων λήματος ἐν τροπαίᾳ χρονία μεταλλακτὸς ἴσως ἂν ἔλθοι θελεμωτέρῳ πνεύματι· νῦν δ' ἔτι ζεῖ.	Κάν τώρα, ὅσο 'ναι ἔτσι κοντά· γιατί με τον καιρὸ μπορεῖ να στρέψ' ἡ γνώμη της κι ἡ Μοῖρα σου ναρθῇ μεταλλαγμένη, πνέοντας μ' ἀγέρα πιο ἀπαλὸ· μα τῶρ' ἀκόμα βράζει μ' ἀγρία οργή.
	Ἑτεοκλῆς ἐξέξεσεν γὰρ Οἰδίου κατεύγματα·	ΕΤΕΟΚΛΗΣ Γιατί ἀπὸ τις κατάρρες ξέσπασε του Οιδίου·
710	ἄγαν δ' ἀληθεῖς ἐνυπνίων φαντασμάτων ὄψεις, πατρώων χρημάτων δατήριοι.	κι ἀληθινὰ τα Οράματα του ὕπνου μου βγήκαν, πού με μαχαίρι μας μοιράζανε το βίος του.
	Χορός πιθοῦ γυναίξί, καίπερ οὐ στέργων ὅμως.	ΧΟΡΟΣ Ἄκου και μας γυναῖκες, αν και δε μας στρέγεις.
	Ἑτεοκλῆς λέγοιτ' ἂν ὧν ἄνη τις· οὐδὲ χρὴ μακράν.	ΕΤΕΟΚΛΗΣ Λέγετε, αν ἔχη διάφορο· μα λίγα λόγια.
	Χορός μὴ 'λθης ὁδοὺς σὺ τάσδ' ἐφ' ἐβδόμαις πύλαις.	ΧΟΡΟΣ Ἄφες το δρόμο αὐτὸ στην ἑβδομη την πύλη.
	Ἑτεοκλῆς	ΕΤΕΟΚΛΗΣ

715	τεθηγγμένον τοί μ' οὐκ ἀπαμβλυνεῖς λόγῳ. Χορός νίκην γε μέντοι καὶ κακὴν τιμᾷ θεός. Ἐτεοκλής οὐκ ἄνδρ' ὀπλίτην τοῦτο χρὴ στέργειν ἔπος. Χορός ἀλλ' αὐτάδελφον αἶμα δρέψασθαι θέλεις; Ἐτεοκλής θεῶν διδόντων οὐκ ἂν ἐκφύγοις κακά.	Με λόγια δε στομώνεις γνώμη ακονισμένη. ΧΟΡΟΣ Μα ἔχει τιμὴ ἀπὸ τους θεοὺς κι ἀδοξη νίκη. ΕΤΕΟΚΛΗΣ Δεν πάει το λόγο αυτό να στρέγῃ ο στρατιώτης. ΧΟΡΟΣ Μα το αἷμα του ἴδιου σου ἀδερφοῦ θες να τρυγήσης; ΕΤΕΟΚΛΗΣ Κακό πού δίνουνε οἱ θεοὶ δεν το ξεφεύγεις.
-----	---	--

β' στάσιμο

720	Χορός πέφρικα τὰν ὠλεσίοικον θεόν, οὐ θεοῖς ὁμοίαν, παναλαθῇ κακόμαντιν πατὴρ εὐκταίαν Ἑρινὺν τελέσαι τὰς περιθύμους	ΔΕΥΤΕΡΟ ΣΤΑΣΙΜΟ ΧΟΡΟΣ Τρέμω σύγκορμη τη σπιτοκαταλύτῃ τη φριχτῇ θεᾷ, πού με θεοὺς δε μοιάζει, την ἀλάθευτη της συμφοράς μηνύτῃ Ἑρινύα, πού ενός γονιοῦ ἡ κατὰρα κράζει, μην τις ξώφρενες ευχῆς σε τέλος βγάλῃ
725	κατάρης Οἰδιπόδα βλαψίφρονος· παιδολέτωρ δ' ἔρις ἅδ' ὀτρύνει. ξένος δὲ κλήρους ἐπινωμᾷ, Χάλυβος Σκυθᾶν ἄποικος, κτεάνων χρηματοδαίτας	πόκαμε στου νου του ο Οἰδίποδας τη βλάβῃ· γιατ' ἡ ἀμάχη αὐτὴ σπρώχνει τα δυο παιδιὰ του μες στ' ἀφεύγατα τα βρόχια του θανάτου. Ἕνας κυβερνά τους κλήρους ξένος, πού ἦρθε ἀπὸ της Σκυθίας — ο Χάλυβας — τα μέρη, πού κληρονομιές και χτήματα μοιράζει, ο σκληρόκαρδος, με σίδερο στο χέρι καὶ τα ζάρια του μ' ἀπόφαση τινάζει, τόση να κρατοῦν στην κατοχὴ τους χώρᾳ
730	πικρός, ὠμόφρων σίδαρος, χθόνα ναίειν διαπήλας, ὀπόσαν καὶ φθιμένοισιν κατέχειν, τῶν μεγάλων πεδίων ἀμοίρους.	

ἐπεὶ δ' ἂν αὐτοκτόνως
 735 αὐτοδάικτοι θάνωσι,
 καὶ γαῖα κόνις πῆ
 μελαμπαγὲς αἶμα φοίνιον,
 τίς ἂν καθαρμούς πόροι,
 τίς ἂν σφε λούσειεν; ὦ

 740 πόνοι δόμων νέοι παλαιοῖσι
 συμμιγείς κακοῖς.
 παλαιγενῇ γὰρ λέγω
 παρβασίαν ὠκύποινον·
 αἰῶνα δ' ἔς τρίτον μένει·
 745 Απόλλωνος εὔτε Λάιος
 βία, τρίς εἰπόντος ἐν
 μεσομφάλοις Πυθικοῖς
 χρηστηρίοις θνάσκοντα γέννας
 ἄτερ σώζειν πόλιν,

 750 κρατηθεὶς δ' ἐκ φίλων ἀβουλιᾶν
 ἐγείνατο μὲν μόρον αὐτῷ,
 πατροκτόνον Οἰδιπόδαν,
 ὅστε ματρὸς ἀγνὰν
 σπείρας ἄρουραν, ἴν' ἐτράφη,

 755 ῥίζαν αἱματόεσσαν
 ἔτλα· παράνοια συνᾶγε
 νυμφίους φρενώλεις.

 κακῶν δ' ὥσπερ θάλασσα κῦμ' ἄγει·
 τὸ μὲν πίπνον, ἄλλο δ' ἀείρει

 760 τρίχαλον, ὃ καὶ περὶ πρύμναν
 πόλεως καχλάζει.
 μεταξὺ δ' ἀλκὰ δι' ὀλίγου
 τείνει, πύργος ἐν εὐρεί.
 δέδοικα δὲ σὺν βασιλεῦσι

ὅσο τόπο γῆς θα πιάνουν
 πεθαμμένοι,
 τους μεγάλους των τους κάμπους
 στερημένοι.

Κι ὅταν θα πέσουν νεκροὶ
 ο ἕνας ἀπ' τ' ἄλλου σφαγμένος το
 χέρι
 και το μαυρόπηχτο τὸ αἶμα τους πιη
 το ξερό χῶμα της γῆς,
 ποιὸς καθαρμούς θα προσφέρει;
 ποιὸς θα τους λούση;
 ὦ των σπιτιῶν τους νέες συμφορές
 πού σ' ἓνα σμίγετε με τις παλιές!
 Τὴν αμαρτία λογιᾶζω τὴν παλιά
 τὴ γοργοπληρωμένη, μα που μένει
 ἀκόμα κι ὡς τὴν τρίτη τὴ γενιά:
 ὅταν ο Λάιος στο πείσμα
 τοῦ Απόλλωνα, πού τοῦπε τρεῖς
 φορές
 ἀπ' τὰ μεσόμφαλα μαντεῖα τὰ
 Πυθικά,
 ἀν θέλ' ἡ Θήβα νὰ σωθῇ ἀπὸ
 συμφορές,
 νὰ μὴν ἀφήσῃ πίσω τοῦ παιδιᾶ.
 Μ' ἀπ' τὸ γλυκὸ νικῆθηκε ξεπλάνεμα
 καὶ γέννησε τὸν ἴδιο θάνατό τοῦ,
 τὸν πατροκτόνο γυιὸ τοῦ
 Οἰδίποδα, πού τόλμησε
 μες στο ἱερὸ τῆς μάννας τοῦ
 χωράφι,
 ποὺ ἡ ὑπαρξὴ τοῦ εθράφη,
 ῥίζα νὰ σπείρῃ στο αἶμα ποτισμένη.
 — Μιὰ τρέλλα τοὺς ζευγάρωσε τοὺς
 νιόγαμπροὺς
 σ' ὥρᾳ ὠργισμένη!
 Καὶ τώρα σα μιὰ θάλασσα ἀπὸ
 συμφορές
 τόνα τῆς κύμα πέφτει κι εὐτὺς ἄλλο
 τρίκορφο πιο μεγάλο
 σηκώνεται, πού ολόγυρα
 στὴν πρύμνα μας με βρουχησμό
 κοχλάζει,
 ἐνὼ στὴ μέσῃ βάζει
 τὸ φτενὸ ο πύργος φράχτη τοῦ γι'
 ἀπαντοχὴ μας·
 καὶ τρέμω, με τοὺς βασιλιάδες τῆς

765 μὴ πόλις δαμασθῆ.
τελειᾷν γὰρ παλαιφάτων ἀρᾷν
βαρεῖται καταλλαγαί· τὰ δ' ὅλοα
πελόμεν' οὐ παρέρχεται.
πρόπρυμνα δ' ἐκβολὰν φέρει
770 ἀνδρῶν ἀλφηστᾶν
ὄλβος ἄγαν παχυνθείς.

τίν' ἀνδρῶν γὰρ τοσόνδ' ἐθαύμασαν
θεοὶ καὶ ξυνέστιοι πόλεος ὁ
πολύβατός τ' ἀγὼν βροτῶν,

775 ὅσον τότε Οἰδίπουν τίον,
τὰν ἀρπαξάνδραν
κῆρ' ἀφελόντα χώρας;

ἐπεὶ δ' ἀρτίφρων
ἐγένετο μέλεος ἀθλίων

780 γάμων, ἐπ' ἄλγει δυσφορῶν
μαιομένα κραδίᾳ
δίδυμα κάκ' ἐτέλεσεν·
πατροφόνῳ χερὶ τῶν
κρεισσοτέκνων ὁμμάτων ἐπλάγχθη·

785 τέκνοις δ' ἀγρίας
ἐφῆκεν ἐπικότους τροφᾶς,
αἰαῖ, πικρογλώσσους ἀράς,
καί σφε σιδαρονόμῳ
διὰ χερὶ ποτε λαχεῖν

790 κτήματα· νῦν δὲ τρέω
μὴ τελέσῃ καμψίπους Ἑρινύς.

κ' ἡ πόλη μὴ χαθῇ ἡ δική μας.
Γιατί μια κατάρρα παλιά
βαρύν ἐξοφλημὸ στο τέλος ἔχει·
κι αν ο ὀλεθρος τους ταπεινοὺς
φτωχοὺς ἀνθρώπους παρατρέχει,
μα τους τρανοὺς μεγαλοπύχειρους
που ο πλούτος των παραπαχαίνει
ἐξω ἀπὸ το μέτρο, συγκλαδόκορμο
ξερρίζωμα
τους περιμένει.

Ποιὸν ἀνθρωπο καμιά φορά
τίμησαν κι οι συνέστιοι οι θεοὶ μας
τόσο
κ' ἡ πολυσύχναστη ἀγορὰ
τῆς πολιτείας μας, ὅσο
τιμούσαν τότε τον Οἰδίποδα
ὅταν τῇ χώρα εἶχε ἀπαλλάξῃ
ἀπὸ το τέρας, τόσοις ἀντρες τῆς
πού εἶχεν ἀρπάξῃ;
Μα ὅταν στο τέλος του
ξεφανερῶθηκαν,
του μαύρου, οι θλιβεροὶ του γάμοι,
τρελλὸς ἀπὸ τον πόνο τον ἀβάσταγο
διπλὰ κακὰ ἐπῆγε νὰ κάμῃ·
με το ἴδιο χέρι του ο πατροφονίας
ξερρίζωσε τὰ μάτια τὰ δικά του,
τὰ πιο ἀκριβὰ στον ἀνθρωπο
κι ἀπ' τὰ παιδιὰ του.
Και γιὰ τους γυιούς του μέσα στο
ἀγριο
το πάθος του, γιὰτί τους εἶχε θρέψῃ,
πικρόγλωσσες, ἀλλοίμονο,
κατάρες βρήκε νὰ γυρέψῃ·
το βιὸς του νὰ μοιράσουν μια φορά
με σίδερο στο χέρι· καὶ πὼς τρέμω
τώρα
νὰ μην το κάμη ἡ Ερινύα
ῶραν τὴν ὥρα!

γ□ ἐπεισόδιο

Ἄγγελος
θαρσεῖτε, παῖδες μητέρων
τεθραμμένοι.
πόλις πέφευγεν ἦδε δούλιον ζυγόν·

ΑΓΓΕΛΙΑΦΟΡΟΣ
Πάρτε θάρρος, παιδιὰ, καλὼν
μαννάδων γέννες,
ἀπ' τῆς σκλαβιάς τον κίντυνο ξέφυγε

πέπτωκεν ἀνδρῶν ὀβρίμων
κομπάσματα·

795 πόλις δ' ἐν εὐδίᾳ τε καὶ κλυδωνίου
πολλαῖσι πληγαῖς ἄντλον οὐκ
ἐδέξατο.
στέγει δὲ πύργος, καὶ πύλας
φερεγγύοις
ἐφραξάμεσθα μονομάχοισι
προστάταις·
καλῶς ἔχει τὰ πλεῖστ', ἐν ἔξ
πυλώμασι·

800 τὰς δ' ἐβδόμας ὁ σεμνὸς
ἐβδομαγέτης
ἄναξ Ἀπόλλων εἴλετ', Οἰδίπου γένει
κράινων παλαιὰς Λαΐου δυσβουλίας.

Χορός

τί δ' ἔστι πρᾶγμα νεόκοτον πόλει
πλέον;

Ἄγγελος

πόλις σέσωσται· βασιλέες δ'
ὁμόσποροι—

Χορός

805 τίνες; τί δ' εἴπας; παραφρονῶ φόβῳ
λόγου.

Ἄγγελος

φρονοῦσα νῦν ἄκουσον· Οἰδίπου
τόκοι —

Χορός

οἱ γὰρ τάλαινα, μάντις εἰμὶ τῶν
κακῶν.

Ἄγγελος

οὐδ' ἀμφιλέκτως μὴν
κατεσποδημένοι—

Χορός

ἐκεῖθι κεῖσθον ; βαρέα δ' οὖν ὅμως
φράσον.

Ἄγγελος

810 ἄνδρες τεθνᾶσιν ἐκ χερῶν
αὐτοκτόνων.

Χορός

ἡ πόλη
καὶ κείνων των τρανῶν οἱ κομπασμοὶ
ἔχουν πέσει.

Πέρασ' ἡ μπόρα καὶ δεν ἔκαμε το
πλοῖο
νερά απ' το βροντοχτύπημα της
τρικυμίας·
βαστούν τα κάστρα, γιατί φράξαμε
τίς πύλες
μ' ἀξιους να τις φυλάξουνε
πολεμιστάδες·
Πάνε καλά τα πιότερα στίς ἔξε
πύλες·

την ἐβδομην ο σεβαστός ο
εβδομαγέτης
διάλεξε ο Φοῖβος βασιλιάς, ν'
αποτελειώση
πάνω στου Οιδίπου τη γενιά την
τιμωρία
για τις παλιές τις κακοκεφαλίες του
Λαΐου.

ΧΟΡΟΣ

Ποιό νέο να βρήκε ξαφνικό την πόλη
ἀκόμα;

ΑΓΓΕΛΙΑΦΟΡΟΣ

Ἡ πόλη ἔχει σωθῇ, μα οἱ ὁμόσποροι
ἀρχοντες της—

ΧΟΡΟΣ

Ποιοί; τί 'πες; απ' το φόβο μου με
πιάνει τρέλλα.

ΑΓΓΕΛΙΑΦΟΡΟΣ

Βάστα το νου σου κι ἀκουγε· οἱ γυιοὶ
του Οιδίπου—

ΧΟΡΟΣ

Ωἰμένα, ἡ μαύρη, το μαντεύω τί μας
βρήκε.

ΑΓΓΕΛΙΑΦΟΡΟΣ

Λόγο δεν ἔχει· εφάγανε κι οἱ δυο
τους χῶμα.

ΧΟΡΟΣ

Κοίτουντ' ἐκεῖ νεκροί; βαρειά, μα πες
μου τα ὅμως.

ΑΓΓΕΛΙΑΦΟΡΟΣ

Ἔτσι με χέρια ἀδερφικά πάνε καὶ
πάνε.

ΧΟΡΟΣ

οὕτως ἀδελφαῖς χερσὶν ἡναίρονθ' ἄμα ;

Ἄγγελος

οὕτως ὁ δαίμων κοινὸς ἦν ἀμφοῖν ἄγαν.

αὐτὸς δ' ἀναλοῖ δῆτα δύσποτμον γένος.

τοιαῦτα χαίρειν καὶ δακρύεσθαι πάρα·

815 πόλιν μὲν εὖ πράσσουσαν, οἱ δ' ἐπιστάται,
δισσὼ στρατηγῶ, διέλαχον σφυρηλάτῳ
Σκύθῃ σιδήρῳ κτημάτων παμψησίαν.
ἔξουσι δ' ἦν λάβωσιν ἐν ταφῇ χθονός,
πατὴρ κατ' εὐχὰς δυσπότμῳ φορούμενοι.

820 [πόλις σέσωσται· βασιλείῳ δ' ὁμοσπόρῳ
πέπωκεν αἷμά γαί' ὑπ' ἀλλήλων φόνῳ.]

Ἔσ' ἦταν καὶ τῶν δυο μαζί παρόμοια ἡ μοίρα.

ΑΓΓΕΛΙΑΦΟΡΟΣ

Κι αὐτὴ ἀφανίζει τὴν τρισάθλια τὴ γενιά τους.

Τέτοια ἀφορμὴ λοιπὸν χαρὰς μαζί καὶ λύπης
ἔχομ' ἐμεῖς· ἡ πόλη μας νικά, μα οἱ δυο μας

οἱ βασιλιάδες στρατηγοὶ με δουλεμένο
σίδερο σκυθικὸ τὰ χτήματα τοὺς ὅλα μεράσανε καὶ θάχουν ὅση γῆς θὰ πάρουν
μέσα στο τάφο, ὅπου τοὺς ἔχουν κατεβάσει
οἱ ευχὲς οἱ κακοροϊζικὲς ἐνὸς πατέρα.

[Σώθηκ' ἡ πόλη· μα τῶν δυο τῆς βασιλιάδων
ἤπιε τὸ αἷμα ἡ γῆς τ' ἀλληλοσκοτωμοῦ τῶν.]

γ' στάσιμον

Χορός

ὦ μεγάλε Ζεῦ καὶ πολιοῦχοι
δαίμονες, οἳ δὴ Κάδμου πύργους
τούσδε ῥύεσθε,

825 πότερον χαίρω κάπολολύξῳ
πόλεως ἀσινεῖ < > σωτῆρι . . ,
ἢ τοὺς μογεροὺς καὶ δυσδαίμονας

830 ἀτέκνους κλαύσω πολεμάρχους;
οἳ δῆτ' ὀρθῶς κατ' ἐπωνυμίαν
καὶ πολυνεικεῖς

832b ὦλοντ' ἀσεβεῖ διανοία.
ὦ μέλαινα καὶ τελεία

833b γένεος Οἰδίου τ' ἀρά,
κακὸν με καρδίαν τι περιπίτνει
κρύος.

ΧΟΡΟΣ

Παντοδύναμε Δία καὶ πολιοῦχοι
θεοί,
ποὺ τοὺς πύργους τοῦ Κάδμου
εἰσπύρῃ αὐτοὺς,
σε χαρὰ νὰ ξεσπάσω κι ὕμνους τάχα
νὰ πῶ
στῶν Θηβῶν τὸν προστάτη Σωτήρα,
ἢ νὰ κλάψω πικρὰ τοὺς κακότυχους
δυὸ

θλιβεροὺς πολεμάρχους,
ποὺ με τόνομ' ἀλήθεια πολὺ
ταιριαστὸ
ἀπ' τὴν ἀθεῇ διχόνοια τοὺς πάντες;
ὦ μαύρη κι ολοτέλειωτη
τοῦ γένους καὶ τοῦ Οἰδίοδα
κατὰρα,
σύγκρυο σκληρὸ μου ζώνει τὴν
καρδιά

- 835 ἔτευξα τύμβῳ μέλος
Θυιάς αίματοσταγεῖς
νεκρούς κλύουσα δυσμόρως
θανόντας· ἦ δύσσορνις ἄδε
ξυναυλία δορός.
- 840 ἐξέπραξεν, οὐδ' ἀπεῖπεν
πατρόθεν εὐκταία φάτις·
βουλαὶ δ' ἄπιστοι Λαΐου διήρκεσαν.
μέριμνα δ' ἀμφὶ πόλιν·
θέσφατ' οὐκ ἀμβλύνεται.
- 845 ἰὼ πολύστονοι, τόδ'
ἡργάσασθ' ἄπιστον· ἦλθε δ'
αἰακτὰ πῆματ' οὐ λόγῳ.
- τάδ' αὐτόδηλα, προὔπτος ἀγγέλου
λόγος·
διπλαῖ μέριμναι, <> διδυμάνορα
- 850 κάκ' αὐτοφόνα, δίμοιρα
τέλεια τάδε πάθη. τί φῶ;
τί δ' ἄλλο γ' ἢ πόνοι πόνων
δόμων ἐφέστιοι;
ἀλλὰ γόων, ὧ φίλαι, κατ' οὔρον
- 855 ἐρέσσετ' ἀμφὶ κρατὶ πόμπιμον
χεροῖν
πίτυλον, ὃς αἰὲν δι' Ἀχέροντ'
ἀμείβεται
τὰν ἄστολον μελάγκροκον
[ναύστολον] θεωρίδα,
τὰν ἀστιβῆ Ἀπόλλωνι, τὰν ἀνάλιον
- 860 πάνδοκον εἰς ἀφανῆ τε χέρσον.
ἀλλὰ γὰρ ἤκουσ' αἶδ' ἐπὶ πρᾶγος
πικρὸν Ἀντιγόνη τ' ἠδ' Ἰσμήνη,
θρῆνον ἀδελφοῖν· οὐκ ἀμφιβόλως
οἶμαί σφ' ἐρατῶν ἐκ βαθυκόλπων
- 865 στηθέων ἦσιν ἄλγος ἐπάξιον.
- καὶ σε θανατερό
ξεσπάνω μοιρολόγι σα μαινάδα,
ν' ακούω πῶς πέσανε νεκροί
αντίθεα ματοκυλισμένοι.
ὦ συναυλία των κονταριῶν
αλήθεια τρισκαταραμένη!
Ἡρθ' ως το τέλος ουδ' απόστασε
η ευχή απ' το στόμα του πατέρα
κι η γνώμη του Λαΐου η ανυπάκουη
βάσταξε ως πέρα.
Μια ἔγνοια την πόλη σφίγγει κι οι
χρησμοί
δε ξεθυμαίνουν. Ποιός,
συφοριασμένοι
να το πιστέψη αυτό πού κάματε;
Να την, ὄχι με λόγια, η
βαρυοστέναχτη
καὶ μαύρη συμφορά φτασμένη.
'Όσα τ' αυτιά μας ἄκουσαν
τα βλέπουν τώρα ζωντανά τα μάτια,
ἰδοὺ τα·
οι δυο μας ἔγνοιες, συμφορές διπλές
των δυο ἀδερφῶν, πού ἓνας τον
ἄλλο σκότωσε,
διπλά, σωστά σφαχτάρια ετοῦτα.
Και τί να πω;
τί ἄλλο, η συμφορές στις συμφορές
τις ἄλλες των σπιτιῶν;
Μα με τον πρίμον αγέρα, φίλες, των
θρήνων
στὶς κεφαλές σας λάμνετε γύρω
κουπιά τα χέρια σας για την πομπή,
πού πάντ' ἀνάμεσ' απ' τον Ἀχέροντα
τη βαρεία βάρκα ξεπροβοδεῖ
με τα κατάμαυρα τα πανιά
ως την ανήλιαγη, πού δεν την
πάτησε ποτέ ο Ἀπόλλωνας,
την παντοδόχα σκοτεινὴ οχτιά.
[Μὰ για χρέος πικρό να τις
πόρχουνται
η Ἀντιγόνη κι η Ἰσμήνη, να
κλάψουνε
τους νεκρούς ἀδερφούς των·
Δίχως ἄλλο απ' τα ωραία,
στοχάζομαι,
καὶ βαθύκολπα στήθια θα χύσουνε

- ἡμᾶς δὲ δίκη πρότερον φήμης
τὸν δυσκέλαδόν θ' ὕμνον Ἑρινύος
ἰαχεῖν Αἶδα τ'
- 870 ἐχθρὸν παιᾶν' ἐπιμέλπειν.
ἰὼ, δυσσαδελφόταται πασῶν ὀπόσαι
στρόφον ἐσθῆσιν περιβάλλονται,
κλαίω, στένομαι, καὶ δόλος οὐδεὶς
μὴ 'κ φρενὸς ὀρθῶς με λιγαίνειν.
- 875 ἰὼ ἰὼ δύσφρονες,
φίλων ἄπιστοι καὶ κακῶν ἀτρύμονες,
δόμους πατρώους ἐλόντες
μέλαιοι σὺν αἰχμᾷ.
μέλαιοι δῆθ' οἱ μελέους θανάτους
- 880 εὖροντο δόμων ἐπὶ λύμῃ.
ἰὼ ἰὼ δωμάτων
ἐρειψίτοιχοι καὶ πικρὰς μοναρχίας
ιδόντες, ἤδη διήλλαχθε
- 885 σὺν σιδάρῳ.
κάρτα δ' ἀληθῆ πατρὸς Οἰδιπόδα
πότνι' Ἑρινὺς ἐπέκρανεν.
- 890 οἰοσπλάγχων τε πλευρωμάτων
*
δι' εὐωνύμων τετυμμένοι,
τετυμμένοι δῆθ',
- 892 αἰαῖ δαιμόνιοι,
αἰαῖ δ' ἀντιφόνων
θανάτων ἀραί.
- 895 διανταίαν λέγεις [πλαγὰν] δόμοισι
καὶ
σώμασιν πεπλαγμένους, [ἐννέπω]
ἀναυδάτῳ μένει
ἀραίῳ τ' ἐκ πατρὸς
<οὐ> διχόφρονοι πότμῳ.
- της καρδιάς τῶνε δίκιο τον πόνο.
Μα εμεῖς πρέπει, πριν πιάσουν το
θρήνο τους,
το στριγγόφωνον ὕμνο να
σκούξωμε
τῶν Ἑρινύων κι ἀπὸ πάνω να
ψάλωμε
τον κακόσυρτο του Ἄδη παιάνα.
Ὡχ ωῖμέ!
Ὡῖμέ σεῖς ἀδερφές οἱ πιο δύστυχες
μέσα σ' ὅλες ἐκεῖνες πού δένουνε
ζώστρα γύρω στη μέση τους,
κλαίω στενάζω και μ' ὄχι καμώματα
ἀπ' τα βάθη σπαράζω της ψυχῆς
μου.]
Ὡῖμένα ωῖμέ κακόγνωμοι
στοὺς φίλους ἀνυπάκουοι
στὶς συμφορὲς ἀχόρταγοι,
τα πατρικὰ τα σπίτια σας
πήγατε καὶ ρημάξατε,
ἀθλιοι, με την ἀμάχη σας.
— Ἀθλιοι ἀπ' ἀλήθεια, πού ἠύρανε
καὶ θάνατο ἀθλιώτατο
για ντροπὴ τῶ σπιτιῶ τους.
Τοὺς τοίχους τῶν γκρεμνίσετε,
ἀλλοῖμονο, μονάχοι σας
καὶ μοναρχίες εἶδετε
πικρές πολὺ ο καθένας σας·
τώρα συμβιβαστήκατε
με σίδερο στο χέρι.
— Κι ἀληθινὴ βγήκε πολὺ
τοῦ Οἰδίποδα πατέρα τῶν
ἡ φοβερὴ Ἑρινύα.
Ἀπ' τα ζερβὰ τρυπημένοι
ἀλήθεια, ναι, τρυπημένοι
κι ομόσπλαχνα πλευρά.
- Ἄλλοι, δυστυχισμένοι,
ἄλλοι καὶ στὶς κατάρεις,
πού φέραν τὴν ἀντίφωνα στοὺς δυο
τὴ συμφορὰ.
— Τα σπίτια τους και τα κορμιά
τοὺς χτύπησ' ἡ λαβωματιά,
αὐτὴ πού λες, πέρα για πέρα,
πού ἦρθε με λύσσα ἀνάκουστη
και φονικὴ διχογνωμία
ἀπ' τὴν κατὰρα τοῦ πατέρα.

900 διήκει δὲ καὶ πόλιν στόνος,
στένουσι πύργοι,
στένει πέδον φίλανδρον· μένει
κτέανα δ' ἐπιγόνους,
δι' ὧν αἰνομόροις,
905 δι' ὧν νεῖκος ἔβα
[καὶ] θανάτου τέλος.
ἐμοιράσαντο δ' ὀξυκάρδιοι
κτῆμαθ', ὥστ' ἴσον λαχεῖν.
διαλλακτῆρι δ' οὐκ
ἀμεμφεία φίλοις,

910 οὐδ' ἐπίχαρις Ἄρης.

σιδαρόπλακτοι μὲν ὧδ' ἔχουσιν,
σιδαρόπλακτοι δὲ τοὺς μένουσι,
τάχ' ἂν τις εἴποι, τίνες;
τάφων πατρώων λαχαί.

915 ὃδ' ἀμῶν μάλ' ἀχέτας τοὺς
προπέμπει δαϊκτῆρ γόος
αὐτόστονος, αὐτοπήμων,
δαϊόφρων [δ'·], οὐ φιλογαθής,
ἐτύμως
δακρυχέων ἐκ φρενός, ἃ

920 κλαιομένας μου μινύθει
τοῖνδε δυοῖν ἀνάκτοι.

πάρεστι δ' εἰπεῖν ἐπ' ἀθλίοισιν
ὥς ἐρξάτην πολλὰ μὲν πολίτας,
ξένων τε πάντων στίχας

925 πολυφθόρους ἐν δαί.
δυσδαίμων σφιν ἃ τεκοῦσα
πρὸ πασῶν γυναικῶν ὀπόσαι
τεκνογόνοι κέκληνται.
παῖδα τὸν αὐτᾶς πόσιν αὐτᾶ θεμένα

930 τοῦσδ' ἔτεχ', οἱ δ' ὧδ' ἐτελεύ-
τασαν ὑπ' ἀλλαφοφόνους

Βόγγος περνάει μες τὴν πόλιν,
βόγγος στους πύργους, καὶ σ' ὅλη,
πούταν δική τους τὴ γῆ·
κ' οἱ ἀπόγονοί τους τὰ πλοῦτη
θενὰ χαροῦνε, πού τούτῃ
τὴν ἀγρία φέραν ἀμάχη
καὶ τοῦ θανάτου τὸ τέλος, ἀλλοί!
Μεράσανε μ' ἀψιὰ καρδιά
τὸ βίος των σὲ ἴσια μερδικὰ
καὶ μοναχὰ οἱ δικοὶ τους
μπορεῖ νάχουν παράπονο
με τὸ συμβιβαστῆ τους
τὸν ἀχαρο Ἄρη, τὸ φονιά.

Ἔτσι ὅπως εἶναι κοίτουνται
σιδεροχτυπημένοι
καὶ τώρα τους προσμένει,
θενὰ ρωτήσης: ποιά;
ἡ σιδεροσκαμμένη
τοῦ πατρικοῦ των τάφου ἡ
μοιρασιά.

Με ἀχὸ πολὺ καὶ σπαραγμὸ
στον πόνο καὶ στὸν στεναγμὸ
πνιγμένος
τους συνοδεύει ὁ θρήνος των
σπιτιῶν
σὲ κάθε χαρὰ ξένος,
που ὁ μαῦρος κι ἀραχλὸς πικρά
δάκρυα μας φέρνει ἀπ' τὴν καρδιά
μας

καὶ λυώνει ἡ δόλια ἀληθινὰ
να κλαίῃ τὰ δυο τὰ βασιλόπουλα
τῆς.

Μα γιὰ τοὺς ἀθλίους με τὸ δίκιο μου
να πῶ
τὸ πολὺ πόκαμαν κακὸ
καὶ στους δικούς των πατριώτες,
καὶ τὸ μεγάλο χαλασμὸ
πού κάμανε στὸν πόλεμο
καὶ στους εξωφερμένους
στρατιώτες.

Ἀχ μέσα σ' ὅλες πιο βαρυόμοιρη
ὅσες μαννάδες κρᾶζονται παιδιῶν
ἡ μάννα πού τους ἐγεννούσε!
πόκαμεν ἀντρα τὸ δικό τῆς γιουὶ
γιὰ νὰ γέννησῃ αὐτοὺς τοὺς δυὸ
πού τέλος τέτοιο ἦταν νὰ βροῦνε,

χερσὶν ὁμοσπόροισιν.

ὁμόσποροι δῆτα καὶ πανώλεθροι,
διατομαῖς οὐ φίλοις,

935 ἔριδι μαινομένα,
νείκεος ἐν τελευτᾷ.
πέπαυται δ' ἔχθος, ἐν δὲ γαίᾳ
ζόα φονορύτῳ
μέμικται· κάρτα δ' εἶσ' ὅμαιμοι.

940 πικρὸς λυτὴρ νεικέων ὁ πόντιος
ξεῖνος ἐκ πυρὸς συθεὶς
θακτὸς σίδαρος· πικρὸς δὲ
χρημάτων
κακὸς δατητὰς Ἄρης ἀρὰν πατρώ-
αν τιθεὶς ἀλαθῇ.

945 ἔχουσι μοῖραν λαχόντες οἱ μέλαιοι
διοδότην ἀχθέων·
ὑπὸ δὲ σώματι γᾶς
πλοῦτος ἄβυσσος ἔσται.
ἰὼ πολλοῖς ἐπανθίσαντες

950 πόνοισι γενεάν·
τελευταῖαι δ' ἐπηλάλαξαν
Ἀραὶ τὸν ὀξὺν νόμον, τετραμμένου
παντρόπῳ φυγᾷ γένους.
ἔστακε δ' Ἄτας τροπαῖον ἐν πύλαις,

955 ἐν αἷς ἐθείνοντο, καὶ δυοῖν κρα-
τήσας ἔληξε δαίμων.

Ἀντιγόνη

παισθεὶς ἐπαισας.

Ἰσμήνη

σύ δ' ἔθανες κατακτανών.

Ἀντιγόνη

δορὶ δ' ἔκανες—

Ἰσμήνη

ἔτσι με χέρια ἀδερφικά
ο ἕνας ἀπὸ τὸν ἄλλο νὰ σφαγοῦνε.

Αλήθεια ἀδερφικά χαθήκανε
ολότελα, μαζί, ξωλοθρεμένοι
μ' ἀγρία στὴ μέση μερασιά
καὶ λύσσα στὴ συνερισιά,
ποῦναι πια τὴν τελειωμένη.
Κ' ἡ ἐχτέρα τοὺς ἐπάψε· στὰ χῶματα
μὲ τὸ διπλὸ τοὺς φόνου ποτισμένα
οὐ ζώες τῶν σμίξανε μαζί
κ' εἶν' ἀπ' ἀλήθεια οὐ δυο τοὺς ἕνα
αἷμα.

Πικρὸς στὶς διαφορὲς ξεδιαλυτῆς
τὸ σίδερο, ὁ περατινὸς ὁ ξένος,
ποὺ ἀπ' τὴ φωτιά ἐβγήκε
ατσαλωμένος,
πικρὸς κι ὁ Ἄρης κακομοιραστῆς
στὰ υπάρχοντα τοὺς, πόχει βγάλει
πέρα
στ' ἀλήθεια τὴν κατάρα τοῦ πατέρα.

Ἀπ' τὶς θεόσταλτες οὐ μαῦροι
συμφορὲς
τὸν κλῆρο τοῦ ο καθένος ἔχει πάρῃ
καὶ τὴν κάτω ἀπὸ τὴ γῆ,
ποὺ τὰ κορμιά τοὺς θὰ κρατῇ
τ' ἀρίφνητο θεὸ νάχουνε λογάρι.
Ὡϊμένα εσεῖς ποὺ τὸ στεφάνωμα
βάλατε στῶν σπιτιῶν τὰ τόσα πάθη,
ὡς ποὺ στὸ τέλος οὐ Κατάρεις
ρέκαξαν
τοῦ θριάμβου τὸ στριγγόφωνο
τροπάρι,
ἐνῶ ἡ γενιά σας τ' ἀσταμάτηγο
πήρε φευγιὸ καὶ πάει.
Στὶς πύλες μπροσ ποὺ
μακελλεῦονταν

τὸ τρόπαιο τὴν ὑψώνεται τῆς Ἀτῆς
καὶ μόνο ἀφού τοὺς δυο τοὺς
δάμασεν

ἐπάψε ἡ Μοῖρα τὰ χτυπήματα τῆς.

ΗΜΙΧΟΡΙΟ Α'

Πληγὴν ἔδωσες, πληγὴν ἔλαβες.

ΗΜΙΧΟΡΙΟ Β'

Τὸν ἐσκότωσες καὶ σκοτώθηκες.

Α'

Μὲ κοντάρι τὸν ἐσκότωσες.

Β'

	δορὶ δ' ἔθανες—	Με κοντάρι σκοτώθηκες.
	Ἀντιγόνη	Α'
960	μελεοπόνος.	Ὡς κακόπραγος.
	Ἰσμήνη	Β'
	μελεοπαθής.	Ὡς κακόπαθος.
	Ἀντιγόνη	Α'
	ἴτω γόος.	Χυθήτε θρήνοι μου.
	Ἰσμήνη	Β'
	ἴτω δάκρυ.	Χυθήτε δάκρυα μου.
	Ἀντιγόνη	Α'
	πρόκεισαι —	Νεκρός κοίτεσαι.
	Ἰσμήνη	Β'
965	κατακτάς.	Αφού σκότωσες.
	Ἀντιγόνη	Α'
	ἡέ.	Ὡϊμένα μου!
	Ἰσμήνη	Β'
	ἡέ.	Ὡϊμένα μου!
	Ἀντιγόνη	Α'
	μαίνεται γόοισι φρήν.	Σαλεύει ο νους μου απ' το κακό
	Ἰσμήνη	Β'
	ἐντὸς δὲ καρδιά στένει.	Βαθειά από την καρδιά βογγώ.
	Ἀντιγόνη	Α'
	ἰὼ ἰὼ πάνδυρτε σύ.	Ὡς πολυθρήνητέ μου, εσύ.
	Ἰσμήνη	Β'
970	σὺ δ' αὔτε καὶ πανάθλιε.	Πάλι τρισάμοιρε καὶ συ.
	Ἀντιγόνη	Α'
	πρὸς φίλου [γ'·] ἔφθισο.	Σκοτώθηκες από δικό σου.
	Ἰσμήνη	Β'
	καὶ φίλον ἔκτανες.	Καὶ πάλι σκότωσες δικό σου.
	Ἀντιγόνη	Α'
	διπλᾷ λέγειν—	Διπλά να πῆς.
	Ἰσμήνη	Β'
	διπλᾷ δ' ὀρᾷν—	Διπλά να δῆς.
	Ἀντιγόνη	Α'
975	ἄχθεα τῶνδε τάδ' ἐγγύθεν.	Διπλές που στέκουν συμφορές
	Ἰσμήνη	Β'
	πέλας ἀδελφέ' ἀδελφεῶν.	Αδερφικές τις αδερφές.
	Χορός	Α' Β'
	ἰὼ Μοῖρα βαρυδότειρα μογερά,	Ὡς μοῖρα μεγαλόδωρη πόνων πικρῶν
	πότνιά τ' Οἰδίπου σκιά,	καὶ σεβαστή του Οἰδίποδα σκιά
	μέλαιν' Ἐρινύς, ἥ μεγασθενής τις εἴ.	τρανή σου, ἀλήθεια, ἡ δύναμη,
		μαύρη Ἐρινύα.
	Ἀντιγόνη	Α'
980	ἡέ.	Ὡϊμένα μου!
	Ἰσμήνη	Β'

	ἡέ.	Ωἷμένα μου!
	Ἀντιγόνη	Α΄
	δυσθέατα πήματα —	Συμφορές κακοθώρητες
	Ἴσμήνη	Β΄
	ἔδειξεν ἐκ φυγᾶς ἐμοί.	Ἦρθε πίσω καί μούφερε.
	Ἀντιγόνη	Α΄
	οὐδ’ ἴκεθ’ ὥς κατέκτανεν.	Μα δεν ἦρθε, κι αν σκότωσε
	Ἴσμήνη	Β΄
	σωθεῖς δὲ πνεῦμ’ ἀπώλεσεν.	Τη ζωὴ μόνο πόχασε.
	Ἀντιγόνη	Α΄
985	ᾤλεσε δῆτ’ <ἄγαν>.	Την ἔχασεν ἀλήθεια αὐτός
	Ἴσμήνη	Β΄
	καὶ τὸν ἐνόσφισεν.	Καὶ τὴν ἐστέρησε κι αὐτοῦ
	Ἀντιγόνη	Α΄
	τάλαν γένος.	Ἄλλοι, βαριόμοιρη γενιά
	Ἴσμήνη	Β΄
	τάλαν πάθος.	Ἄλλοι, τρισάθλια συμφορά
	Ἀντιγόνη	Α΄
	δύστονα κήδε’ ὁμαίμονα.	Δίπονά πάθη ἀδερφικά
	Ἴσμήνη	Β΄
990	δίυγρα τριπάλτων πημάτων.	Φριχτά που ἐπλάκωσαν κακά.
	Χορός	Α΄ Β΄
	ἰὼ Μοῖρα βαρυδότειρα μογερά,	Ὡ Μοῖρα μεγαλόδωρη πόνων
	πότνιά τ’ Οἰδίπου σκιά,	πικρῶν
	μέλαιν’ Ἐρινύς, ἥ μεγασθενὴς τις εἶ.	καὶ σεβαστὴ τοῦ Οἰδίποδα σκιά,
		τρανὴ σου ἀλήθεια ἡ δύναμη,
		μαύρη Ἐρινύα.
	Ἀντιγόνη	Α΄
	σὺ τοί νιν οἴσθα διαπερῶν—	Δοκίμασες κι ἔχεις νὰ πῆς.
	Ἴσμήνη	Β΄
995	σὺ δ’ οὐδὲν ὕστερος μαθῶν—	Πίσω δεν ἐμείνες καὶ συ.
	Ἀντιγόνη	Α΄
	ἐπεὶ κατῆλθες ἐς πόλιν,	Ἀφοῦ στὴν πόλιν γύρισες
	Ἴσμήνη	Β΄
	δορός γε τῷδ’ ἀντηρέτας.	Τοῦ κονταριοῦ τοῦ ἀντίμαχος.
	Ἀντιγόνη	Α΄
	ὀλοὰ λέγειν.	Φριχτά νὰ πῆς.
	Ἴσμήνη	Β΄
	ὀλοὰ δ’ ὀρᾶν.	Φριχτά νὰ δῆς.
	Ἀντιγόνη	Α΄
1000	ἰὼ πόνος—	Ωἷμέ κακά.
	Ἴσμήνη	Β΄
	ἰὼ κακά—	Ωἷμέ δεινά.
	Ἀντιγόνη	Α΄
	δῶμασι καὶ χθονί.	Στὰ σπίτια καὶ στὴ χώρα μας

Ἰσμήνη

πρὸ πάντων δ' ἐμοί.

Ἀντιγόνη

καὶ τὸ πρόσω γ' ἐμοί.

Ἰσμήνη

1005 ἰὼ ἰὼ δυστόνων κακῶν, ἄναξ.

Ἀντιγόνη

ἰὼ πάντων πολυστονώτατοι.

Ἰσμήνη

ἰὼ ἰὼ δαιμονῶντες ἄτα.

Ἀντιγόνη

ἰὼ ἰὼ, ποῦ σφε θήσομεν χθονός;

Ἰσμήνη

ἰὼ, ὅπου < ὅστις > τιμιώτατον.

Ἀντιγόνη

1010 ἰὼ ἰὼ, πῆμα πατρὶ πάρευνον.

Β'

Κι ἀκόμη πιότερο σε με.

Α'

Και σε με περισσότερο.

Β'

Ἄλλοι κι ἄλλοι σου, βασιλιά, στις συμφορές.

Α'

Ἄλλοι καὶ συ, πολὺκλαυτε χίλιες φορές.

Β'

Ὠϊμέ, που ετυφλωθήκετε ἀπ' των θεῶν τη βλάβη.

Α'

Ὠϊμένα τα κορμάκια σας ποιος τόπος γῆς θα λάβη.

Β'

Σε πιο θενά τα θάψωμε χώμα πιο τιμημένο;

Α'

ὦ μνήμα, στοῦ πατέρα σας το πλάϊ ετοιμασμένο!

ἔξοδος

Κῆρυξ

δοκοῦντα καὶ δόξαντ' ἀπαγγέλλειν
με χρὴ
δήμου προβούλοις τῆσδε Καδμείας
πόλεως·
Ἐτεοκλέα μὲν τόνδ' ἐπ' εὐνοίᾳ
χθονὸς
θάπτειν ἔδοξε γῆς φίλαις
κατασκαφαῖς·

1015 στρυγῶν γὰρ ἐχθροὺς θάνατον εἴλετ'
ἐν πόλει
ἱερῶν πατρῶων δ' ὅσιος ὦν μομφῆς
ἄτερ
τέθνηκεν οὐπὲρ τοῖς νέοις θνήσκειν
καλόν.
οὕτω μὲν ἀμφὶ τοῦδ' ἐπέσταλται
λέγειν·
τούτου δ' ἀδελφὸν τόνδε

ΚΗΡΥΚΑΣ

Να σας πω πρέπει, τι ἔκριναν κι
αποφασίζουν
οἱ πρόκριτοι αὐτῆς τῆς πολιτείας του
Κάδμου:
Αὐτὸς ὁ Ετεοκλῆς, για ὅλη την τόση
αγάπη
πόδειξε στην πατρίδα μας,
αποφασίζουν
ταφή να λάβη μ' ὅλες τίς τιμές στη
γῆ της.

γιατί αποκρούοντας τους εχθρούς,
νεκρὸς να πέση
στην πατρίδα του θέλησε· καὶ στων
θεῶν μας
πιστὸς τους ἁγίους τους ναοὺς,
δίχως ψεγάδι,
το θάνατο, πού για τους νέους
αξίζει, βρήκε.
Αὐτὴ 'ναι πού ἔχω ἡ προσταγή να

Πολυνείκους νεκρὸν

1020 ἔξω βαλεῖν ἄθαπτον, ἀρπαγὴν
κυσίν,
ὥς ὄντ' ἀναστατήρα Καδμείων
χθονός,
εἰ μὴ θεῶν τις ἐμποδὼν ἔστη δορὶ
τῷ τοῦδ'· ἄγος δὲ καὶ θανὼ
κεκτῆσεται
θεῶν πατρώων, οὓς ἀτιμάσας ὅδε

1025 στράτευμ' ἐπακτὸν ἐμβαλὼν ἦρει
πόλιν.
οὕτω πετηνῶν τόνδ' ὑπ' οἰωνῶν
δοκεῖ
ταφέντ' ἀτίμως τούπιτίμιον λαβεῖν,
καὶ μήθ' ὁμαρτεῖν τυμβοχόα
χειρώματα
μήτ' ὀξυμόλποις προσσέβειν
οἰμώγμασιν,
1030 ἄτιμον εἶναι δ' ἐκφορᾶς φίλων ὕπο.
τοιαῦτ' ἔδοξε τῷδε Καδμείων τέλει.

Ἀντιγόνη

ἐγὼ δὲ Καδμείων γε προστάταις
λέγω·
ἦν μὴ τις ἄλλος τόνδε συνθάπτειν
θέλη,
ἐγὼ σφε θάψω κἀνὰ κίνδυνον βαλῶ

1035 θάψασ' ἀδελφὸν τὸν ἐμόν, οὐδ'
αἰσχύνομαι
ἔχουσ' ἄπιστον τήνδ' ἀναρχίαν
πόλει.
δεινὸν τὸ κοινὸν σπλάγχνον, οὗ
πεφύκαμεν,
μητρὸς ταλαίνης κἀπὸ δυστήνου
πατρός.
τοιγὰρ θέλουσ' ἄκοντι κοινῶναι
κακῶν

λέω για τούτον.

Μα ὅσο γι' αὐτόν, τὸν ἀδερφό του
Πολυνείκη,
ἀταφος ἔξω θα ριχτὴ θροφή στους
σκύλους,
γιατ' ἤθελε τὴ χώρα τῶν Καδμείων
ρημάξη,
ἀ δὲ στεκόταν στὸ κοντάρι ἐμπρὸς
τοῦ ἐμπόδιο
κάποιος θεός· μα καὶ νεκρὸς θάχη
τὸ κρίμα
στους θεοὺς τῶν πατέρων μας, πού
ἔχει ἀτιμάσει

φέρνοντας ξένο στράτευμα νὰ
καταχτήση
τὴν πόλιν τους· κι ἔτσι λοιπὸν εἶν'
ωρισμένο
ἄξια νὰ λάβῃ ἐπίχειρα κι ἀτίμο τάφο
ἀπ' τὰ ὄρνια μόνον τ' ουρανοῦ, δίχως
κανένα
χέρι ἀκλουθόντας νὰ τοῦ ρίξῃ χῶμα
ἐπάνω,

δίχως νὰ τιμηθῇ με οξύβοα
μοιρολόγια,
μηδὲ φίλοι τὸ ξόδι τοῦ νὰ
συνοδέψουν.

Τέτοια αὐτὴ ἡ νέα ἀρχὴ τῆς Θήβας
ἔχει ορίσει.

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Μα κ' ἐγὼ λέω σ' αὐτοὺς τοὺς
ἀρχοντες τῆς Θήβας:
κι ἀν δε βρεθῇ κανεῖς μαζί μου νὰ
τὸν θάψῃ,
πάνω μου ἐγὼ τὸν κίντυνο μόνῃ θα
πάρω

τὸν ἀδερφό μου θάβοντας· κι οὔτε
ντροπὴ μου
τόχω νὰ δείξω ἀντάρτισσα γνώμη
στὴ πόλιν.

Πολὺ ἰσχυρὸς δεσμὸς τὸ κοινὸ
σπλάγχνο, ἀπ' ὅπου
ἔχομε γεννηθῇ, τέκνα μιανῆς
μητέρας
δυστυχισμένης κι ἐνὸς ἀμοιροῦ
πατέρα.

Λοιπὸν, ψυχὴ μου, θέλοντας στ'
ἀθέλῃτά τοῦ

1040	ψυχή, θανόντι ζῶσα συγγόνω φρενί. τούτου δὲ σάρκας οὐδὲ κοιλογάστορες λύκοι σπάσσονται· μὴ δοκησάτω τινί. τάφον γὰρ αὐτῷ καὶ κατασκαφὰς ἐγώ, γυνή περ οὔσα, τῷδε μηχανήσομαι,	πάρε μέρος κακὰ καί, ζωντανή εσύ, δείξε ὅλη σου την καρδιά αδερχής στον πεθαμένο. Ὅχι, δε θα γευτούν οι λιμάντεροι λύκοι τίς σάρκες του· κανείς στο νου του ας μην το βάλῃ· εγώ τον τάφο, εγώ το λάκκο να του σκάψω, αν και γυναίκα, θα βρω τρόπο και θα φέρω στοῦ βύσσινου του πέπλου μου τον κόρφο χῶμα να τον σκεπάσω, καί μην πῆς αλλοιῶς πῶς θάναι· τρόπο θα βρῇ το θάρρος μου για να το πράξῃ.
1045	κόλπῳ φέρουσα βυσσίνου πεπλώματος. καυτὴ καλύψω, μηδέ τῷ δόξῃ πάλιν· θάρσει, παρέσται μηχανὴ δραστήριος.	ΚΗΡΥΚΑΣ Μη θες στην πόλῃ ἐνάντια, σου λέω, να κάμῃς. ΑΝΤΙΓΟΝΗ Σε με τα περιττά σου λέω κι εγώ μην κρίνῃς. ΚΗΡΥΚΑΣ
	Κῆρυξ αὐδῶ πόλιν σε μὴ βιάζεσθαι τάδε.	
	Ἀντιγόνη αὐδῶ σὲ μὴ περισσὰ κηρύσσειν ἐμοί.	
	Κῆρυξ	
1050	τραχύς γε μέντοι δῆμος ἐκφυγῶν κακά. Ἀντιγόνη τράχυν'· ἄθαπτος δ' οὔτος οὐ γενήσεται. Κῆρυξ ἀλλ' ὃν πόλις στυγεῖ, σὺ τιμήσεις τάφῳ; Ἀντιγόνη ἤδη τὰ τοῦδε διατετίμηται θεοῖς.	Σκληρὸς ο λαός, μια ποῦ ἀπ' τον κίντυνο γλυτώσῃ. ΑΝΤΙΓΟΝΗ Σκληρίζε, μα ὅμως ἀταφος αὐτὸς δε μένει. ΚΗΡΥΚΑΣ Εχθρὸ της χώρας θα τιμήσῃς συ με τάφῳ; ΑΝΤΙΓΟΝΗ Ἐκαμαν πια οι θεοὶ την κρίση τους για τούτον. ΚΗΡΥΚΑΣ Ὅχι ὅμως πριν τη χώρα του φέρῃ ἀνω κάτω. ΑΝΤΙΓΟΝΗ
	Κῆρυξ οὔ, πρὶν γε χώραν τήνδε κινδύνῳ βαλεῖν. Ἀντιγόνη	
1055	παθὼν κακῶς κακοῖσιν ἀντημεῖβετο.	Το ἀδικο θέλησε με ἀδικο να πληρώσῃ. ΚΗΡΥΚΑΣ Μα ἐνάντια σ' ὅλους στράφηκε ἀντὶς στον ἓνα. ΑΝΤΙΓΟΝΗ
	Κῆρυξ ἀλλ' εἰς ἅπαντας ἀνθ' ἑνὸς τόδ' ἔργον ἦν. Ἀντιγόνη	

ἔρις περαίνει μῦθον ὑστάτη θεῶν. Στερνή ἀπὸ τοὺς θεοὺς το λόγο
ἐγὼ δὲ θάψω τόνδε· μὴ μακρηγόρει. κλείνει ἡ Εἰς·
μα ἐγὼ θα θάψω αὐτὸν κι ἄλλα μη
χάνης λόγια.

Κῆρυξ

ἀλλ' αὐτόβουλος ἴσθ', ἀπεννέπω δ'
ἐγώ.

Χορός

φεῦ φεῦ.

1060 ὦ μεγάλαυχοι καὶ φθερσιγενεῖς
Κῆρες Ἑρινύες, αἴτ' Οἰδιπόδα
γένος ὠλέσατε πρυμνόθεν οὕτως,
τί πάθω; τί δὲ δρῶ ; τί δὲ μήσωμαι;
πῶς τολμήσω μήτε σὲ κλαίειν

1065 μήτε προπέμπειν ἐπὶ τύμβον ·
ἀλλὰ φοβοῦμαι κάποτρέπομαι
δεῖμα πολιτῶν.
σύ γε μὴν πολλῶν πενθητήρων
τεύξει· κείνος δ' ὁ τάλας ἄγοος

1070 μονόκλαυτον ἔχων θρῆνον ἀδελφῆς
εἴσιν· τίς ἂν οὖν τὰ πίθοιτο;

Ἡμιχόριον Α

δράτω <τι> πόλις καὶ μὴ δράτω
τοὺς κλαίοντας Πολυνείκη.
ἡμεῖς μὲν ἴμεν καὶ συνθάψομεν

1075 αἶδε προπομποί. καὶ γὰρ γενεᾷ
κοινὸν τόδ' ἄχος, καὶ πόλις ἄλλως
ἄλλοτ' ἐπαινεῖ τὰ δίκαια.

Ἡμιχόριον Β

ἡμεῖς δ' ἅμα τῷδ', ὥσπερ τε πόλις
καὶ τὸ δίκαιον ξυνεπαινεῖ.

1080 μετὰ γὰρ μάκαρας καὶ Διὸς ἰσχὺν
ὁδε Καδμείων ἥρυξε πόλιν
μὴ 'νατραπῆναι μηδ' ἄλλοδαπῶ
κύματι φωτῶν
κατακλυσθῆναι τὰ μάλιστα.

ΚΗΡΥΚΑΣ

Κάμε τοῦ κεφαλίου σου· ἐγώ - εἶπα
κι ἀπόειπα

ΧΟΡΟΣ

ὦχ, αλοῖμον' αλλοῖμονο!

Τῶν σπιτιῶν καταλύτρες ἀγέρωχες
Ἑρινύες τοῦ ολέθρου, που πρόρριζα
καὶ το γένος τοῦ Οἰδίου
ἀφανίσαστε,
τί να πω; τί να κάμω; καὶ τί να
σκεφτώ;
πῶς μπορῶ να σ' ἀφήσω ἔτσι
ἀκλαυτο

καὶ να μη σου ἀκλουθήσω το ξόδι;
Ὅμως τρέμω κι ο φόβος τῆς χώρας
μου να τραβιούμαι με κάνει.

Κι ἔτσι ἐσένα πολλὰ θα σε
κλάψουνε
μοιρολόγια, μα ἐκεῖνος ἀθρήνητος
καὶ με μίας ἀδερφῆς μόνο κλάψιμο
- ποιος το πίστευε; - ο ἀθλιος θα
πάη.

ΗΜΙΧΟΡΙΟ Α'

Ὅ,τι νάθελε ἡ πόλη ας τοὺς ἔκανε
το νεκρὸ Πολυνείκη ὅσοι κλάψουνε,
μα εμεῖς ὅμως μαζὶ να τον θάψουμε
συνοδεῖα θέ να πάμε στο ξόδι τοῦ.
γιατί αὐτὸ πένθος εἶναι για

ολόκληρη
τῇ γενιά· ἐνῶ ἡ πόλη μιά ἔτσι μιά
αλλοιῶς
παραδέχεται πάντα το δίκιο.

ΗΜΙΧΟΡΙΟ Β'

Μα εμεῖς πάμε μ' αὐτὸν, ὅπως
σύμφωνα
το ἀπαιτεῖ καὶ το δίκιο κ' ἡ πόλη.
Γιατί πρῶτα οἱ θεοὶ οἱ παντοδύναμοι
κι αὐτὸς ἔπειτα πιότερο βοήθησε
τῶν Καδμείων τὴν πόλη,
να μην πάη ἄνω κάτω καὶ σύψυχη
ἀπ' τῶν ξένων το κύμα βουλιάξη].

